Published and distributed under permit No. 208 authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the president, A. S. Burleson, Postmaster General.

If undelivered return to:
"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street.
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

Subscription price;
For members yearly....$1.20
For non members.....$2.00
Foreign Countries.... $3.00
Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Največji slovenski tednik v Združenih državah.

Izhaja vsako sredo.

Naročnina:
Za člane, na leto $1.20
Za nečlane.....$2.00
Za inozemstvo $3.00

NASLOV
uredništva in upravništva je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

Štev. 33.—No. 33. JOLIET, ILL., 17. AVGUSTA (AUGUST) 1921. Leto VII. Volume VII.

Za ponesrečence v Pueblu.

Kakor naznanja glavni urad Ameriškega Rdečega križa, se nahaja sedaj v rokah njegovega blagajnika $ 350,000. za pomoč onim tisočerim osebam, ki so ostale brez strehe vsled velike povodnji meseca junija. Ta svota obstoja iz začetnih $ 105,000. ki jih je darovala centrala Ameriškega Rdečega Križa ob prvi vesti o nezgodi, iz $ 125,000. darovanih od podružnic Ameriškega Rdečega Križa v odgovor na poziv predsednika Hardinga in centrale, in približno $ 125,000 darovanih od coloradskih mest.

Za pripomožno delo v primernem obsegu je treba najmanj $ 500,000., katera svota pa nikakor ne zadostuje za zgradbo porušenih hiš.

Ameriški Rdeči Križ je dognal, da število ljudi v pueblškem okraju, ki so vsled povodnji ostali brez strehe, znaša 7,351. Hišnih posestnikov, ki so prišli ob svoje hiše, je 739 in popolno število porušenih znaša 463. Skupno število porušenih in poškodovanih hiš znaša 2,318.

Ameriški delegatje na mednarodni konferenci.

Washington, D. C. 14. avg. — Povodom dne 11.nov. t. l. v Washingtonu se vrše mednarodne konference, za razorožitev je predsednik Harding že odbral pet delegatov, ki bodo na tem zborovanju Združene države zastopali. Ti delegatje so:

Elihu Root, bivši drž. tajnik.

Henry Cabot Lodge, načelnik vnanjega senatskega odseka.

Philander C. Knox, bivši državni tajnik, republikanski član vnanjega odseka senatskega.

Oskar Underwood iz Alabame, demokratski senator in Hardingov prijatelj.

George W. Sutherland, bivši republikanski senator in mednarodni pravnik. Načelnik te delegacije bo državni tajnik Hughes. V slučaju, da bo za to konferenco potreben še en delegat, misli predsednik Harding imenovati eno žensko.

Predsednikov oče se oženil

Marion, Ohio. 12. avg. — Danes se je semkaj vrnil Dr. George T. Harding, oče predsednika Hardinga, ki se je včeraj v Monroe, Mich. natihoma poročil s svojo privatno tajnico Miss Alice Severns. Ženin, Dr. Harding je star 76 let, njegova žena pa 52. Novoporočenca nameravata v tem mestu za stalno živeti. Sivolasi ženin do danes še ni prejel nobenega odgovora iz Washintona od svojega sina, preds. Hardinga, dasiravno ga je še včeraj o zopetni poroki brzojavno obvestil. — Predsednik Harding ima sedaj mačeho, ki je samo za 3 leta mlajša od njega.

Poštna cenzura odpravljena.

Washington, D. C. 14. avg.— Poštna oblast je danes dovolila privilegij II. razreda nemškemu dnevniku "New York Volkszeitung," kojega se že od začetka vojne ni smelo po pošti pošiljati vsled preveč proti vladi naperjenih člankov.

Pri tej priliki je generalni poštar Hays podal izjavo na vse časnikarje in urednike širom držav, da ne bo več kot cenzor nastopal. Sleherni list, ki odgovarja poštnim predpisom se lahko pošilja po pošti kot publikacija v II. razredu.

Vlada bo kmalu razdelila vojne trofeje.

Washington, D. C.—V kongresni zbornici se vrši posvetovanje, na kak način naj bi se razdelilo številne nemške trofeje izza minule vojne, katere ležijo v nekem skladišču v New Jersey že dve leti; teh trofej je skupaj 841,117 in sicer od velikega "Bertha" topa, do ulanske sulice in vilic nemških vojakov.

Označene trofeje bo vlada razdelila vsem mestom širom držav, da bodo ž njimi okrasila svoje parke, šolska dvorišča in javne trge. Pri razdelitvi se bo upoštevalo število vojakov, kolikor jih je vsaka država poslala v vojno.

Umrl vsled veselja.

Ordway, Colo. 13. avg. — Danes je tukaj nanagloma umrl bankir in milijonar Abner B. Enyart v trenotku, ko je zvedel, da je njegov ničvredni sin Frank pomiloščen iz ječe. Enyartov edini sin je bil svoječasno obsojen na 6 mesecev zapora vsled postopanja in tihotapstva opojne pijače.

Postava proti borzni špekulaciji z žitom.

Washington, D.C. 13. avg. — Senatski in kongresni lišni odsek je odobril Capper — Tincherjev zakonski načrt, ki prepoveduje vsako borzno špekulacijo z žitom. Ta točka pride pred skupno zbornico prihodnji teden na glasovanje.

Število samomorov narašča.

New York, N. Y. 14. avg. — Število samomorov v Združenih državah je od lanskega leta naraslo za 134 odstotkov. Prvih 6 mesecev l. 1920 je izvršilo samomor 2996 oseb in sicer: 1810 moških, 961 žensk, 88 mladeničev in 137 deklic. Prvih 6 mesecev tekočega leta pa 7016 oseb: 4527 moških, 1982 žensk, 214 mladeničev in 293 deklic; samo v mestu New York znaša število samomorilcev v 1 letu 928.

Statistiki so dognali, da je torek najbolj nesrečeni dan v tednu, ker se baš ob torkih izvrši največ samomorov. Vzroki samomora so različni; nesrečna ljubezen, slabo zdravje, naveličanje življenja, finančne neprilike, strah otrok pred kaznijo in številne razporoke.

Slabotna dvojčka.

Bogalusa, La. 12. avg. — Danes sta se narodila Mrs Wm. Adams gotovo dva najmanjša dvojčka na svetu. Prvi, Billie po imenu tehta samo 11 unč, njegov bratec Jack pa 15 unč. Poleg teh dvojčkov ima Mrs Adams še šest normalno zraščenih otrok.

Katoliški župnik odpeljan in umorjen.

San Francisco, Cal., 11. avg. —V naši sosedni naselbini Colma se je te dni izvršil senzačni umor, ki zbuja splošno pozornost po celi državi.

Dne 2. avg. t. l. se je zglasil nek tujec v farovžu tamošnje katoliške irske cerkve in pozval župnika Patrick E. H. Heslin-a, da naj gre nekemu bolniku podelit zadnjo popotnico. župnik Heslin se je temu pozivu takoj odzval in se odpeljal s tujcem. Od onega časa se pa ni več vrnil nazaj. Njegovi farani in oblasti so izginulega župnika vse naokoli iskali; toda —zaman. Končno je bilo razpisanih $8000 nagrade za najdenje označenega duhovnika, bodisi že živ ali mrtev.

Danes se je pri policiji javil Wm. A. Hightower, pek iz San Francisca ter je zahteval ono nagrado, češ, da ve kje je Rev. Heslin pokopan. Takój je odvedel s sabo skupino policajev in ljudi, ki so o polnoči na nekem samotnem prostoru našli v morski pesek zakopano truplo pok. župnika Heslina. Pri sebi je še imel škatljico s sv. popotnico in sv. oljem — nepoškodovano; tako tudi večjo svoto denarja.

Policija je takoj zatem spravila pod ključ osumljenega morilca Hightowerja in našla v njegovem stanovanju okrvavljeno obleko in več nabojev. Neka vlačuga je tudi policiji naznanila več podrobnosti o tem umoru; med tem tudi to, da ji je njen ljubljenec Hightower že sam ta umor priznal. Navedenko so oblasti tudi zaprle.

Colma, Calif., 13. avg.—Danes se je vršil tukaj veličasten pogreb Fathra Heslin-a, katerega je pred 11. dnevi umoril Wm. Hightower iz San Francisca. Pogreba se je vdeležilo okrog 250 katoliških duhovnikov iz vseh delov države ter več tisoč lajikov.

Luteranski pastor ustrelil katoliškega duhovnika.

Birmingham, Ala., 13. avg.— Danes je koronerjeva porota spoznala pastorja Edwin Stephensona krivim umora Rev. Jakob E. Coyle-ja, katol. župnika tukajšnje cerkve sv. Pavla.

Rev. Stephenson se je dne 11. t. m. zvečer priplazil pred farovž župnika Coyle, ko je le ta ravno na verandi sedel ter mu je očital, čemu je njegov (pastorjevo) hčer Ruth poročil s Petrom Gussmanom, članom fare sv. Pavla; na to je oddal nanj 3 strele ter zbežal. Župnik Coyle je kmalu zatem v bližnji bolnišnici umrl. Morilca Stephensona bodo sedaj stavili pred veliko poroto vsled umora.

Novorojenec v poštnem nabiralniku.

Trenton, N. J., 13. avg. — Danes je našel pismonoša v nekem poštnem nabiralniku komaj dva dni starega živega novorojenčka; poleg njega je ležala tudi mala stekleničica z mlekom; najdenčka so oddali v bližnjo bolnišnico, kjer ga bodo skušali izrediti.

Število nesreč v Združenih državah.

Ameriški Rdeči Križ poroča, da umre v Združenih državah vsled ponesrečb več ljudi tekom enega leta, kakor pa za rakom. Leta 1918 je znašalo skupno število smrtnih nesreč 83,852; pri tem je največ žrtev avtomobilske vožnje Leta 1918 je bilo od avtomobilov povoženih 90 oseb na vsak milijon prebivalcev; od l. 1906 do 1910 pa samo 10.

Linčanje narašča.

Tuskegee, Ala. — Poleg samomorov v Združenih državah narašča zadnji čas tudi število linčanja. Tekom prvih 6 mesecev t. l. je našlo smrt vsled linčanja 24 oseb več kot lansko leto v tem času.

Največ linčanj se je izvršilo v južnozapadnih državah; med temi je Mississippi z 10 slučaji na vrhuncu. Žrtve linčanj sta bila dva belokožca in 34 zamorcev, (izmed slednjih, dve ženski.) Enajst črncev je ljudstvo na podlagi nepisane postave umorilo, ker so napadli bele žene.

Maks Harden obišče Ameriko.

New York, N. Y. 13. avg. — Sloveči nemški publicist in pisatelj Maksimilijan Harden, ki je tekom vojne vzbujal splošno pozornost vsled njegove tendence proti militarizmu se bo dne 17. sept. napotil v Združene države, kjer namerava prirejati zanimiva predavanja o sedanjih političnih razmerah Nemčije.

Ose rešile dvoje človeških življenj.

Hickman, Ky. 13. avg. — Ko je danes farmerica Mrs J.E. Mitchum s svojo hčerko v podstrešju spala, se je prestrašena zbudila vsled pika os, ki so pri dimniku gnezdile; zaeno je pa zapazila, da je njena hiša že vsa v ognju. Ravno pravočasno in že v zadnjih trenotkih je gospodinja z hčerko zbežala na dvorišče; in se rešila gotove smrti; nekaj minut zatem se je hiša sredi plamen vdrla.

Poljsko-avstrijska trgovska zbornica.

Na Dunaju se je dne 12. t. m. ustanovila poljska-avstrijska trgovska zbornica.

Umor vsled malenkostnega prepira.

Kansas City Kans. 12. avg. — Majhna škatljica "salmon" rib je včeraj povzročila smrt tu živeče zakonske dvojice Edgar B. Payne. Danes ležita oba (mož in žena) na mrtvaškem odru.

Ko se je Payne snoči k večerji pripravljal, se je hudoval na svojo ženo, ker mu je pripravila samo škatljo rib. — "Ali je to najboljše, kar zamoreš pripraviti?" je Payne vpil nad svojo ženo. Zatem je pograbil težko kladivo, ji razbil glavo in z velikim nožem prerezal vrat. Po storjenem umoru si je tudi sam končal življenje.

Nevesta 81 let, ženin pa 76.

Oklahoma, Ola. 12. avg. — V tukajšnji hiralnici za vojake se je vršila danes zanimiva poroka. Večno zvestobo do smrti je obljubil 76 letni stari veteran John Anderson svoji "Boljši polovici" Sari Paine Anderson, ki je stara 81 let. Ženin je sedel pri poroki na malem invalidnem vozičku, med tem ko je nevesta stala poleg nega oprta na berglje. Ta srečen zakonski par bo še zanaprej živel v označenem zavodu in se ne bo podal na ženitovanjsko potovanje.

Jetnika izdelovala ponarejene bankovce v zaporu.

Cleveland, Ohio. 12. avg. — Ko bosta 18 letni King Williams in 17 letni John Kmetz prestala svojo kazen v Mansfield ječi, bosta stavljena pred zvezno poroto zaradi ponarejanja 5 dol. bankovcev v ječi. Navedenca je izdal eden izmed njihovih tovarišev, ki jima je za ponarejeni denar donašal tobak v zapore.

Srbski kralj Peter nevarno bolan.

Belgrad, 13. avg.—Kralj Peter je zopet nevarno zbolel in sicer na pljučih. Od včeraj do danes leži že ves čas nezavesten. Zdravniki zatrjujejo, da je zdravstveno stanje kralja zelo opasno in nevarno.

Srbi bežijo pred Albanci.

Avlona.—Semkaj se poroča o velikem porazu jugoslovanskih čet v severnem delu Albanije, ko je 2000 Srbov neuspešno napadlo albanske straže ob reki Drina. Pri spopadu se Albancem priskočili na pomoč številni domačini, ter obkolili srbske čete. Pri tej priliki je bilo 30 sel in naselbin opustošenih. Srbi so zbežali pred Albanci proti Kosovem polju.

Pogajanja med Irsko in Anglijo

London, 15 avgusta. — Dasiravno se vrše med Irsko in Anglijo že dlje časa pogajanja za sklenitev miru, je slednja danes v veliki zagati, ker ji stavijo Irci preveč radikalne pogoje. O tej važni točki se bo jutri v irskem republikanskem parlamentu razmotrivalo in določilo. Vsa javnost se živahno zanima za priobčena odprta pisma med angleškim ministrskim predsednikom Lloyd Georgem in 'predsednikom' Irske, Eamonn de Valero. Irci nikakor ne odnehajo od svojih zahtev in sicer:

Da se Irski dovoli popolno avtonomijo in lastno republikansko vlado potom plebiscita.

Anglija se ne sme vmešavati v finančne in trgovske zadeve Irske.

Irska obstoja na vzdrževanju svoje lastne obrambne sile policije in pošte; vendar dovoljuje Angliji nekaj priviligijev za zračno obrambo.

Irska hoče imeti vse šolske in trgovske zadeve pod svojo lastno kontrolo; vendar se dovoljuje Angliji da ohrani premoč svoje mornarice okrog irskega otoka.

Irci so pri volji prevzeti del vojnega dolga Anglije.

Irci želijo, da naj se sklene pogodbo z Anglijo.

Lakota na Ruskem. Sestradano ljudstvo beži iz Sibirije.

Harbin, Manžurija, 15. avg. (Brzojavka Charles Dailey-a Chicago Daily Tribune"). Iz jako zanesljivih virov se semkaj iz Rusije poroča, da strada v dolini reke Volga, do malega devetnajst milijonov ljudstva, nekateri pa to število še nadcenujejo.

Ker se je v onih krajih lakoto vred pričela tudi kolera širiti, je sovjetska vlada prepovedala vsako potovanje iz onih krajev, tako tudi prihod tujcev. Nova vladna odredba prepoveduje tudi ves lokalni promet, izvzemši potovanje vojaštva in uradništva.

Cele množice sestradanega ljudstva so ostavile svoja mesta v Sibiriji in prepotovale Chito; ti begunci se bodo ustavili in naselili ob reki Amur. Tako se vrše vsled lakote po raznih mestih tudi ljudski nemiri, osobito v Irkutsku in Udinskem, kjer se nahajajo velika skladišča vojnega materijala.

V guberniji Chita je ljudstvu popolnoma ves živež pošel ob Volgi pa kmetje niti semena za setev nimajo. Da je v onih krajih letos taka lakota spripisuje krivdo sovjetski vladi. Kmetje so posejali komaj četrtino na svojih njivah in ne več, ker jim je lansko leto vlada 3 četrtine pridelkov zaplenila.

Od Kazana in Samare do Astrahana razsaja grozna kolera in legar. Ker ubupano ljudstvo ne sme iskati živeža izven svojih krajev, se lakota in bolezen vedno bolj širita. Ako ne pride pravočasno pomoč iz Amerike, bo v Sibiriji še nekaj milijone ljudstva za gladom pomrlo.

Sovjetski vladi dela mnogo skrbi dejstvo, ker se je celá armada uprla zaradi pomanjkanja hrane in izostale plače. To vojaštvo se sedaj peš iz Sibirije proti domu pomika, plen pustoši ter krade kar mu pride pod roke. Uporni sovjetski armadi se je pridružil tudi mnogo ruskih kmetov.

Ako bi tudi došla iz Amerike zadostna množina živeža, bo težko istega pravočasno razdeliti med bedno ljudstvo vsled slabih prometnih razmer. Sleherni dan bi se rabilo 1 milijonov funtov moke, za kar bi se potrebovalo dnevno po 13 vlakov z 40 vozovi. Na progi od Vladivostoka čez Sibirijo je pa mogoče na dan spraviti le tri vlake. Pred vsem je najpreje treba izboljšati prometni sistem, da bo mogoče prevažati blago iz kraja v kraj.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO.

PRISTOPAJTE H K. S. K. JEDNOTI.

Društvena naznanila in dopisi

NAZNANILO.

Opozarjam vse članice dru-a Marije Pomagaj št. 78 S.K.J. v Chicagu, da se tovo udeleže redne mesečne je, dne 18. avgusta, zvečer 8. uri. Je več stvari za reši-zatorej, naj se vsaka članibrez izjeme udeleži te seje. Nadalje tudi, agitirajte za ridobitev novih članic. Doš je mnogo žena in deklet iz are domovine, in še ne spa-ajo k nobenemu društvu. Dolnost vsake članice je, da če ozna kako rojakinjo, ki še ni ri društvu, da ji pojasni pot-bo društva v Ameriki in tudi -ališče našega društva. Pri ruštvu Marije Pomagaj, št. 78 lahko zavarujejo članice za olniško podporo, 5 dol. tedenko, za kar plačajo 35 centov a mesec, katera pa ne želi bi-pri podpori pa plača 35c. anj. Torej, mislim, da uvide-, da želi ustreči društvo Marije Pomagaj št.78. vsem nicam, oziroma kandidatjam.

V upanju, da bodete to vpoš-vale.

Vaš sestrski pozdravlja

M. Blaj, tajnica.

Pittsburgh, Pa.

enjeni g. urednik:—

Dovolite nam malo prostora Vašem cenj. listu, da sporomo nekoliko podatkov o na-m političnem gibanju.

Pripovedovalo se je, da nima-Slovenci tukaj nobenega po-čnega društva, in da se ga ora ustanoviti.

Resnici na ljubo bodi povenč, da je naš "Amerikanski ovenski Politični Klub" bil tanovljen že leta 1915. Klu-ve seje so se vršile le ob vo-vah, ker se iste ne vrše tako gostoma. To zmoto je torej ipisovati uredniku onega li-, ker ni ostal zadosti dolgo ed nami, da bi se bil prepri-l o našem političnem klubu.

Kakor je vsem tukajšnjim ovencem in Slovenkam znano, nam zopet bližajo važne pri-rne volitve. Kandidati se javljajo, kakor gobe po dež-

Vse narodnosti in stranke pripravljajo na volilni boj. ameriških časopisih čitamo e polno sladkih obljub, toda obljube trajajo le do časa iz-litve enega, ali drugega kan-lata, potem je pa zopet vse zabljeno!

Do sedaj se je razmetavalo ovenske glasove po voliščih; si volilci niso niti toliko do-gli, da bi jih oni, za katere lasovali vsaj spoznali kot ovence.

Bas, važne volitve bodo to je-za nas Slovence v velikem tsburghu. Na prihodnjih litvah moramo spraviti naše slovensko ime na površje to nam bo mogoče le, če se združimo v naš Slovenski čni klub, in ko to storimo, sak Amerikanec videl in da v Pittsburghu živi tu-veden narod, ki se imenuje nski (Slovenians).

vsakdo, ki še ni na jasnem poslovanja in namena Polit. Kluba, naj vpraša jasnilo in informacije pri nih uradnikih tega kluba: Rogina, predsednik; A. J. ey, podpredsednik; **George ich, 5222 Keystone St.** Anton Barilar pomožn; Pavel Bara, blagajnik; Golob, Frank Pavlešič nis Kompare, nadzorniki.

Podpisani odbor s tem prav o vabi vse slovenske vo-in volilke na prihodnjo se-čo se dne **21. avgusta ob** popl v K. S. Domu.

ODBOR,

Amer. Slov. Polit. Kluba

Pbgh., Pa.

Tower City, N. Dak.

Cenjeni urednik:—

Naznanjam Vam, da sem srečno dospel semkaj na farmo in sem tudi zelo vesel ter zadovoljen tukaj. Danes, 6. avg. smo ravno začeli mlatiti. Jaz bi svetoval vsakemu, ki je brez dela, posebno mladeničem, da se podajo na farme, kjer se sedaj lahko dobi delo, kakršno kedo hoče. Tu na farmah je dobra hrana, sveži zrak, mirno spanje zadovoljilo vsakega, ki poskusi.

S pozdravom,

Josip Kochevar,

care Joe Nemanich farm, Tower City, N. Dak. (Cass county).

LOKALNE VESTI.

— Dne 13. t. m. dopoldne se je 12 letni Jakob Zugel, sin Martina Zugla na 810 N. Bluff St. nevarno z vrelo vodo opekel po vsem životu, da leži sedaj v obupnem stanju v bolnišnici sv. Jožefa.

Mladi Jakob, ki je že dlje časa božjasti podvržen, je bil označeni čas sam v kuhinji, ko je njegova mati pristavila na peč pisker vode za kuho. Takoj, ko je voda zavrela, je hotel deček posodo z vrelo vodo odstaviti, med tem ga je pa epileptični napad s posodo vred vrgel na tla, da se je po glavi in životu nevarno opekel. Nesrečni dečko bo najbrže tudi vid izgubil, ako okreva. Čuje se, da je ta dečko tudi že enkrat padel v kanal, pa so ga še pravočasno rešili. Na otroke s tako boleznijo bi morali starši zelo paziti, ali jih pa poslati v kak zavod.

— Dne 14. t. m. je umrla družini John Mlakarja na 213 Miller Ave dveletna hčerka Josipina kot žrtev davice. Naše sožalje!

— Iz Washingtona se uradno poroča o upravnih stroških našega mesta Joliet za minulo poslovno leto. Skupni izdatki mestne uprave so znašali $1,343.087 ali $34.76 povprečno na vsako osebo; leta 1917 so znašali ti stroški $30.89. l. 1914 pa samo $18.36. Dohodkov (skupnih davkov) se je plačalo lansko leto $1,175.-124 ali $30.41 na posamezno osebo; davka od posestev se je pa plačalo 60.5%.

10. izkaz darovalcev
ZA VSLED POVODNJI PRIZADETE ROJAKE V PUEBLO, COLO.

Društvo sv. Družine št. 5 K. S. K. J. La Salle, Ill. dar iz blagajne..	$ 10.00
Kolekta med člani na seji	6.20
Darovali so: J. Gende $1.00; Po 50c: A. Baznik, A. Vegel, Fr. Strehar in M. Kobal. Fr. Ajster 40c. — Po 25c: J. Pražen, F. Mal. Fr. Božič, Fr. Juruc. Joe Ajster in P. Ferenčak. L. Bedenko $1.00. Po 10c: J. J. — A. A.— J. K.	
Kolekta članov dr. sv. Vida št. 25 K. S. K. J. Cleveland, Ohio	9.25
Darovali so: Anton Kresse $3.00, — po $1.00, Mihael Setnikar, Martin Žerjal, John Pišek in Josip Končan. — Valent Šebenik 50c. — Po 25c: Leop. Forlan, Franc Rode in Josip Besovičar.	
Društvo Marije Device št. 33 K.S.K.J. Pittsburgh, Pa. dar iz blagajne	10.00
Društvo Marije Magdalene št. 162 K.S.K.J. Cleveland, O. dar iz gajne	25.00
Današnji izkaz ....$	60.45
Zadnji izkaz	2939.64
Skupaj	$3000.09

Iskrena hvala vsem darovalcem!

Jos. Zalar, tajnik.

John Grahek, blagajnik.

POPRAVEK.

V 8. izkazu priobčenem dne 2. avgusta t. l. se nam je vrinila neljuba tiskovna napaka in sicer pri objavi daru društva **sv. Nikolaja št. 67 K. S. K. J. v Steelton, Pa.** Tam je bila izpuščena darovana in na gl. urad vposlana svota $25.00 (petindvajset dol.), katere je gorioznačeno društvo iz svoje blagajne prispevalo; ta znesek je bil pač prištet k svoti 8. izkaza, tako tudi k celokupni svoti.

Uredništvo "Glasila K.S.K.J.

POTRDILO.

S tem potrjujemo resničen prejem zneska **$2564.49** (dva tisoč petsto štiriinšestdeset dol. 49 centov), katere je nam poslal g. Josip Zalar, gl. tajnik K. S. K. J. in tajnik pomožnega odbora v Jolietu, Ill., kot nabrani dar in prispevek od društev in članstva K. S. K. Jednote ($2044.21); kolekta slovenske naselbine v Jolietu pa **$520.28** za razdelitev med, vsled povodnji prizadete v Pueblo, Colo.

Za ta dar se mi podpisani uradniki Pueblo Jugoslav Reliefa vsem darovalcem iskreno zahvaljujemo.

Pueblo, Colo., dne 7. avg. 1921.

Pueblo Jugoslav Relief:

N. Badovinac, preds., **Frank Grahek**, blagaj., **Peter Culig**, tajnik.

Matt Jerman, preds., dr. sv. Jožefa št. 7 K. S K. J.

John Germ, tajnik dr. sv. Jožefa št. 7, K. S. K. J.

Mark Stepan, zastopnik dr. sv. Jožefa št. 7. K. S. K. J.

Dodatek k temu potrdilu:

Cenjeni sobrat Zalar:—

Kakor že naznanjeno, tako smo tudi storili. Od Vas poslani denar, nabran v Jolietu, Ill, ter od podrejenih društev K. S. K. J. smo oddali Pueblo Jugoslav Reliefu v razdelitev. Denar se bo delil dne 14. avgusta 1921.

V imenu našega društva sv. Jožefa in v imenu vseh prizadetih se Vam najtopleje zahvaljujemo. Tako se tudi zahvaljujemo vsem ostalim dobrotnikom v Jolietu, ki so pomagali pri nabiranju za naše sirote.

Priloženo Vam pošiljamo potrdilo o prejemu denarja po Pueblo Jugoslav Reliefu.

Torej še enkrat prisrčna hvala vsem skupaj.

Pueblo, Colo., dne 7. avgusta 1921.

Matt Jerman,
John Germ,
Mark Stepan.

Konzularno poročilo iz Jugoslavije.

EKONOMSKE RAZMERE V HRVATSKI IN SLOVENIJI:

Članek I.

A.R. Thompson, ameriški konzul v Zagrebu, poroča o gospodarskih razmerah v svojem področju. sledeče:

Področje novo osnovanega ameriškega konzulata v Zagrebu obsega pokrajine Hrvatsko, Slavonijo, Medjumurje, Prekmurje in Slovenijo,vse po prej del avstro-ogrske monarhije. Te pokrajine predstavljajo dobro razvit in napreden del nove Jugoslovanske države. Njih skupna površina znaša 25,860 kvadratnih milj, od katerih je 4,681,390 akrov posvečeno splošnemu poljedelstvu, 180,000 akrov vrtnastvu, 220,000 akrov vinogradništvu in 6.000,000 akrov je zaraščeno z gozdovi. Klima se more dobro priravnati oni v Virginiji ali Tennessee. Skupno prebivalstvo teh pokrajin znaša 4. 396,840. Način življenja prebivalstva je srednje-evropski, torej ne balkanski. Splošna govorica je hrvaščina oziroma slovenščina, ali trgovci razumejo nemški in se ta jezik lahko rabi v trgovskem dopisovanju. Mesto Zagreb je glavni ekonomični center tega okraja. Njegovo stalno prebivalstvo je 110.000 z dodatnim slučajnim prebivalstvom od 10,-000. Zagreb je železniško središče, ki spaja Zapadno Evropo, Srednjo Evropo, Balkan in Turško.

Občini ekonomični razvoj tekom l, 1920.

Ta pokrajina (Hrvatska, Slavonija, Medjumurje, Prekmurje, in Slovenija) je v prvi vrsti poljedelska. Naravni činitelji producije, klima in kakovost zemlje ne provzročujejo nikake zapreke za povečanje pridelka in letina 1920 je bila vsled postopne eksploatacije in intenzivnega obdelovanja zemlje znatno boljša kot ona leta 1919. Toda tudi ta pomnožena produkcija se ne more še primerjati normalnem pridelku pred vojno. Neugodnosti pri dobavi poljedelskih strojev in drugih potrebščin za obdelovanje zemlje, nadaljevanje neurejenih gospodarskih in socijalnih razmer in izvršitev agrarne reforme, ki vključuje odpravo veleposestev, imajo tendenco, da vplivajo neugodno na uspeh poljedelstva.

Ono malo industrije, kar je bilo pred vojno, izkazuje nekoliko večji pridelek v l. 1920 kot v 1919. Jako bogati naravni viri bogastva, kot premog, železo in vodne sile, so tekom l. 1920 ostali nerazviti vsled pomanjkanja kapitala. V tem pogledu bi bila ameriška pomoč dobrodošla in koristonosna za vse prizadete.

Tekom leta 1920 so notranji politični boji in politične razmere po vsej Evropi preprečile povratek normalnega delovanja v vsaki panogi gospodarske razmere vplivale so na cene proizvajalcev. Kar se tiče domačega použitka, te cene odgovarjajo nekoliko strošku proizvodnje. Ali da se omogoči izvažanje poljedelskih in drugih produtov iz omenjene pokrajine na svetovni trg in tekmovanje s cenim tujini produkti v inozemstvu, je moral producent znižati cene za izvozljivi probitek, da omogoči pokritje stroškov za posredovalce, izvozne agente in prevoz, zlasti pa za visoke izvozne carine, ki jih jugoslovanska vlada iztirja vsled nujne potrebe države za brzi dohodek. Posledica teh razmer na kmete in male posestnike v tem področju, ki je pretežno poljedelskega značaja, so bile očividne v l. 1920 in so povzročile nenavadno veliko izseljevanje v. Združene Države.

Letina 1920.

Iz tabele, ki jo navaja ameriški konzul, glede letine pšenice, rži, ječmena, ovsa koruze, krompirja, je razvidno, da je skupni pridelek v njegovem področju (Hrvatska-Slavonija Medjumurje, prekmurje in Slovenija) Znašal l. 1920 čez 7 in pol milijonev metričnih ton v vrednosti $ 280,495,000 nasproti skoraj 6 in pol milijonov mestričnih ton v vrednosti $227,950,000 v l. 1919. Po teh številkah se je proizvodnja glavnih poljedelskih pridelkov pomnožila v l. 1920 za 20%.

Statistike o sadju ni, ali to je dobro obrodilo, zlasti grozdje, jabolka in slive. Perutnina je bila važen kmetski pridelek.

Prilika za ameriške poljedelske stroje.

Inkubatorji - nadaljuje konzularno poročilo — so skoraj neznani kmetovalcem v tem področju in verjetno je, da bi se za isto dalo razviti tukaj jako dobro tržišče. Ameriški poljedelski stroji vseh vrst eventualno morajo najti tukaj svoje odjemalce. Nemške tvrdke se trudijo vpeljavati svoje stroje in nizka nemška valuta jim daje ugodnost pred ameriškim blagom.

Članek II.

Razvoj živinoreje.

V letu 1920. opaža se pomnoženje živine, zlasti svinj. Sledeče številke pokazujejo število živine v tem področju:

Konji in mezgi leta 1919—468,880. leta 1920 520,600

Govedo leta 1919 1,467,550. leta 1920 1,620,000

Svinje leta 1919 1,308,500 leta 1920 2,510,000.

Ovce in koze leta 1919 1,069, 440, leta 1920 1,130,500

Gozdarstvo.

To področje je bogato na gozdovih in proizvodnja lesa, železniških pragov, drva za nadaljno je tekom l. 1920 napredovala bolj povoljno kot vsaka druga vrsta industrije. Les vključuje hrastovino, bukovino, orehovino, smrekovino, brinjevino in drugo. Produkcija l. 1920 se baje ceni na približno $35,000,000.

Rudarstvo.

Glavni rudarski viri v tem področju obstojajo iz naslag premoga, železa, bakra, svinca in antimonija. Vsled pomanjkanja kapitala, strojev in inženirstva mnogo rudnikov, ki so bili v obratu, ni delalo tekom leta 1920. Tu je jako bogatih zalog premoga in železa. Tuji kapital, zlasti angleški, se je tekom minulega leta mudil dobiti koncesije za razvoj teh rudnikov. Prilike za vporabo ameriškega kapitala in inženirstva so jako ugodna.

Manufakturna industrija.

Tovarništvo ni povoljno napredovalo tekom l. 1920. in to vsled potežkoč v dobivanju potrebnega kapitala in strojev. Poglavitne tovarne v tem področju so one, ki proizvajajo moko, sladkor, cement, les, usnje, alkoholične pijače, cikorijo, tobačne izdelke, vžigalice, papir, konservirano sadje, volnine, pavolnine in platnine, tanin opeke, pohištvo in suho blago.

Tovarne, ki so nujno potrebne v tem področju in na katere se obrača pozornost tujih kapitalistov, so zlasti delavnice in popravljalnice za lokomotive in tovarne vozove, kovinske livarne, tovarne avtomobilov in tovarne za sledeče predmete: čevlje, gumijeve predmete, poljedelske stroje-ve, rudarske stroje, električne potrebščine, barvila, železnine, papirne predmete, suho blago, oblačila in zdravila.

Valuta — Dotok ameriškega denarja.

L. 1920 je zagledalo delni prehod valute iz avstrijskih Kron v srbske dinarje, kateri problem je povzročil mnogo sitnosti lokalnim trgovskim interesom, ker prebivalstvo v tem področju je vse računalo v Kronah. Velike količine avstro-ogrskih banknot so ostale v tem področju in niso radi tega mogle bitidevalvirane. Zakonita mejalna cena ena srbskega dinarja je bila določena na štiri Krone. Vse banknote so bile ožigosane in kolkovane. Pred koncem leta je vlada polagoma vzmaknila iz prometa ves prešnji denar bivše monarije. Kljubu temu lokalna trgovina še nadalje kvotira cene v Kronah.

Glavni financijalni prihod tega področja v l. 1920 je bil veliki dotok ameriškega denarja, poslanega lokalnemu prebivalstvu od strani Hrvatov in Slovencev, ki prebivajo v Združenih državah. Računa se, da so te pošiljatve denarja znašale tekom l .1920 okolo $55,000,000. To odročje je bilo že zdavnaj eno največjih središč ameriškega priseljništva; povprečni priseljenec v Združenih držav. je soprog, ki pošilja večji del zaslužka svoji ženi in družini, ki živijo tukaj. Tekom leta 1920 je denarni trg izkazoval povprečno na dan menjavo $180,000, prodanih v obliki valute, kreditnih pisem, nakaznic po kablu ali čekov na ameriške banke.

Članek III.

Izvozna in uvozna trgovina.

Tekom l. 1920 se je prebitek poljedelskih izdelkov tega področja izvažal večinoma v druge dele Jugoslavije, v Avstrijo, Italijo,Švico in na Nemško: les in surovi drveni produkti so se izvažali na Francosk ov Italijo, Avstrijo in na Angleško; živina in njeni produkti v Avstrijo, Švico, Italijo in na Francosko; moka in volna v druge dele Jugoslavije in v Astrijo, Švico in Nemčijo.

Glavni uvozi v to opdročje so železniška oprema, poljedelski in drugi stroji, železnine, suo blago, čevlji, gumijeve predmeti, porcelan, petrolejski produkti, papirni izdelki, kemikalije in zdravila, katero blago je prihajalo iz Avstrije, Čehoslovaške, Angleške, Nemške, Franoske, Švice in Italije.

Nimam nikake statistike za uvoz in izvoz glede tega področja tekom l. 1919 in 1920. Področje je le del jugoslovanske državeHrvatov in Slovencev in naš konzul v Belgradu poroča o državni statistiki uvoza in izvoza vso zemljo.

Indirektna trgovina z Združenimi državami.

Skoraj vsa trgovina med tem delom Jugoslavije in Združenimi državami se je tekom l. 1920 vršila s osredovanjem drugi držav in se bo pripisala statistiki teh dotičnih držav. Bel in pisan fižol je bil nakupovan s strani francoskih tvrdk v Marselju, ki so ga zopet prodale ameriškemu trgu. Vso letino hmelja so nakupili češki trgovci, ki so prodali velik del iste v Združene države pod imenom 'Saas hops.' za izdelovanja polpercentnega piva. Angleške in Nemške tvrdke na kupovale biljko "Belladonna" za uvoz v Ameriko. Neizgotovljene kože malih živali, kot jagnetje, ovčje in kozje kože so se prodajale inizemski tvrdkam in nekoliko teh produktov je šlo baje v Ameriko. Isto velja glede surove konoplje, kemikalijev, bauxite in turpina, nekaterih preparatov bukovine in poluizgotovljenih drvenih predmetov za palice.

Tukajšnji izvozniki bi rajši trgovali direktno z ameriškim kupci in trgovska zbornica v Zagrebu se trudi, da bi kaj dosegla v tem szmislu.

Zaključek.

Dočim se to področje nahaja sedaj v kritični prehodni dobi, ki vsebuje zmeno suverenitete, nove carinske meje in politične, gospodarske in socijalne zmede, vendarle komercijalna bodočnost te pokrajine izgleda jako ugodno.

Hrvatska, Slavonija, Slovenija, Medjumurje in Prekmurje, s svojo bogato zemljo in pridnim prebivalstvom ter s svojo strategično-ekonomično lego med Balkanom in Srednjo Evropo, bodo v bodočnosti igrale važno vlogo v svetovni trgovini. Njihovo naravno bogastvo in ugodna lega dajejo novi jugoslovanski državi smernico, da postane naravni grtovski nadomestitelj prejšnje Avstrije.

Dramatika.

"STARI IN MLADI"

Prvo dejanje.

(Nadaljevanje).

6. prizor.—Jamnik, France.

FRANCE. Kako je to prevzetno! Prav je, da gre. Bo vsaj mir pri hiši. (Zunaj se čuje drsanje korakov.)

JAMNIK. Mislim, da se vrača Alena. Torej sin, pogovorita se in določita čas poroke. Jaz Ti izročim ključ, čeprav precej jutri. Ne bom vas več krotil. Kakor si boste postlali, tako boste ležali. (Odide.)

ALENA (med vrati). Kam pa, očka?

JAMNIK. Malo k čebelam. Kmalu pridem. Ta čas se pogovorita!

7. prizor.—France, Alena.

ALENA. Sediva, France; (Sedita k mizi.) Kdaj bo torej poroka? (Dene mu roke čez rame.) Zakaj odlašaš? (Z otroškim glasom.) Ti me nimaš nič rad?!

FRANCE. Kaj to govoriš? Saj veš, da grem v ogenj zate. Oče mi precej izroče, torej je tudi poroka lahko že precej. Kar ta teden pojdiva k izpraševanju in v nedeljo sva lahko že na oklicih.

ALENA. Dobro. Toda oklicati se dava samo enkrat.

FRANCE. Zakaj?

ALENA. E, trikratni oklici, to je tako kmečko. In pa človeka obzijajo v štirinajstih dneh. France. Kakor hočeš Ti, Alena. Čim preje se skleneva, tem ljubše mi je.

ALENA (se odmakne od okna). Tukajle pa vleče. (Vstane.)

FRANCE. Pojdiva pa k peči.

ALENA (ko sedeta k peči). Veš kaj France, marsikaj bo treba predelati. Okna morajo biti dvojna. Nad oknoma bom napravila čipkaste zavese. To da sobi vse drugo lice. Tamle pri vratih se postavi divan, da se človek lahko nasloni po kosilu. Tudi peč bomo vrgli ven. Koliko prostora vzame.

FRANCE. Kaj pa peka?

ALENA. Na oni strani se postavi peč, pa manjša kot je ta. Kaj ne, France, da bomo tako naredili. (Poboža ga po licu.) Kaj ne moj ljubček?

FRANCE. Kakor boš želela, Alena.

ALENA. Ti si dobra dušica. — Skoro bi pozabili. Kaj pa je bilo Meti, da je jokala preje?

(Zunaj v veži se čuje močan, a postaren glas, ki poje.)

Juri Benko vzel je Lenko—dobro ščuko je dobil.

ALENA. Kdo pa je to?

FRANCE. Ptičar Blaže.

ALENA. Kaj je ta človek?

FRANCE. I—ptiče lovi in jih prodaja. In pa godec je tudi. Nosi se siromašno, a pravijo, da je bogat. Noter gre.

8. Prizor.—Prejšnja, Blaže.

BLAŽE (odkrije širokokrajen klobuk). Bog daj dober dan in mamka božja! Nebeški blagoslov plavaj nad Vama, vse dobita, kar želita sama!

FRANCE. Vidite, boter, to je moja nevesta.

Blaže. Vidim, vidim. Zala je in pa šmentano gosposka.

Alena (se nekoliko namrdne in dene malomarno roke križem).

FRANCE. Kaj bodete povedali?

BLAŽE (sede k mizi). Kaj? Tole: Ti se boš oženil, kakor si sklenil. Jaz pa bi glavo stavil, da boš tudi žentovanje napravil in da name ne boš pozabil in me za godca povabil. Popravljene harmonike imam in dosti poskočnic znam. Prosim, da mi povesta, kaj pravita k temu Ti in nevesta.

ALENA. O, harmonike že ne bo na najinem ženitovanju. To pa kar naprej povem.

BLAŽE. Zakaj ne?

ALENA. To je tako kmečko.

BLAŽE. Kaj je kmečko?

ALENA (smeje). Harmonika in godec.

BLAŽE (hud). Jaz kmečki. Jaz, ko je sam Radecki govoril z menoj. Jaz, ki me poznajo vsi gospodje uradniki v mestu. Jaz, ko je bil še včeraj sam glavar v moji hiši in se razgovarjal z menoj.

FRANCE. Zaradi ptičev seveda.

ALENA. Sploh imam godce že najete. Iz mesta bodo prišli štirje z godbo na lok.

FRANCE. Boter, nič se nikar ne hudujte! Na ženitovanje le pridite.

BLAŽE. Na učiteljevi svatbi sem godel in zadovoljni so bili z menoj.

ALENA. I—I kaj pa je učitelj?

BLAŽE. Več, kot sta vidva.

FRANCE. Boter, le počasi, le počasi!

BLAŽE. Zastonj Vama bi prišel igrat, ker sem z očetom tak prjatelj.

ALENA. Ne maramo nič zastonj.

BLAŽE (vstane.) O, pekleno rada bosta sprejela še marsikaj zastonj. Le zapomni si, dekle!

ALENA. Kje imate pravico me tikati?

BLAŽE. Beži, še tikati te kaj ni.

FRANCE (srdito). Tiho! Zdaj pa je dosti. Pomislite, da ste v tuji hiši.

ALENA (obrne se k oknu). Ta predrznost. France. Kar pojdite, tamle so vrata!

BLAŽE. Je že prav, je že prav! (Med vrati). France, toliko Ti rečem, še revež boš. (Odide.)

9. prizor.—France, Alena, potem Jamnik.

ALENA. To je strašen človek. Ta naj ne hodi dosti blizu.

FRANCE (laskaje se Aleni). Nič se ne boj, saj ga ne bo. Silno je razžaljen.

ALENA. Da se tak kmetavs upa tako nastopati. Kaj takega pa še ne.

FRANCE. Le potolaži se! Povem mu jih še par.

JAMNIK (vstopi, sinu). Zunaj je tuj, gosposki mož, ki bi rad s teboj govoril. Vprašal je za gospodarja. No, jaz sem mu rekel, da si Ti, kot si ali vsaj boš kmalu.

FRANCE. Kaj hoče?

JAMNIK. Ne vem. Pravi, da hoče čisto sam s Teboj govoriti.

FRANCE. Recite mu noter! (Jamnik odide.) Alena, prosim stopi ta čas malo v čumnato in kuhinjo. Pripravi kaj za malico! Morda si lačna.

ALENA. V kuhinjo bom stopila, pa ne zaradi malice, temveč, da pregledam, kaj vse manjka.

FRANCE. Prav, prav, Alena!

ALENA (odide skozi čumnato).

10. prizor.—France Kragelj.

KRAGELJ (vstopi oprezno in se ogleda.) Saj ste sami?

FRANCE. Sem.

KRAGELJ. Saj je tukaj pri Šeparju in ste Vi gospodar?

FRANCE. Lahko rečem, da sem.

KRAGELJ. In France ste?

FRANCE. France tudi.

KRAGELJ. No, potlej je pa prav. Malo sediva! Z naročilom sem prišel od Prelesnika. (Sede.) Sedite sem!

FRANCE (sede s vprašujočim obrazom.) Od Prelesnika?

KRAGELJ. No, da, ali od Cesarja, kakor mu pravijo. (Izvleče zavitek.) Glejte tu sem Vam prinesel spet 500 bankovcev.

FRANCE. Od koga? Zakaj?

KRAGELJ. I, od Prelesnika.

FRANCE. Od katerega Prelesnika? Pa ne od tistega.

KRAGELJ. Saj ste Vi Šepar Francelj? Ne?

FRANCE. Seveda sem.

KRAGELJ. No, ali niste imeli že denarja od njega? Kaj pa se delate nevednega?

FRANCE. Ponarejenega? Jaz nikoli.

KRAGELJ. Vraga vendar. Če mi je pa Prelesnik naročil, da naj grem k dobremu staremu znancu Francetu Šeparju.

FRANCE. Pravzaprav se jaz ne pišem Šepar, ampak pri hiši se tako pravi.

KRAGELJ (tiho). Vi se ne pišete Šepar?

FRANCE. Jaz se pišem Jamnik.

KRAGELJ. O, tristo vragov!

FRANCE. Moj svak, ki ima mojo sestro za ženo, ta se pa piše za Šeparja. In je tudi Francelj mu je ime.

KRAGELJ. Vaš svak? In je tukaj v vasi?

FRANCE. Da, na koncu vasi.

KRAGELJ. Pa zakaj mi niso ljudje povedali, da se piše on Šepar.

FRANCE. Pri nas se ljudje poznajo le po hišnih priimkih.

KRAGEHLJ. Gospod Jamnik (proseče), saj me ne boste izdali? (Ponudi mu roko.) Prosim Vas za božjo voljo, ne izdajte me! Kaj ne, saj me ne boste?

FRANCE. Hm, izdal vas ne bom, ker bi s tem izdal tudi svojega svaka. In tega že radi sestre ne maram.

KRAGELJ. Iskrena hvala! Dajte mi možko besedo na to; pa Vam dam rad petdesetak, pravi, ne ponarejeni.

FRANCE. Tu je moja roka, da ne bom nikomur črhnil besedice o tem. (Da mu roko.) Denar pa le spravite. S tem se ne maram ukvarjati. Ne!

KRAGELJ. Kakor hočete. Nobenega ne silim—Vendar še nekaj. Jaz sem tudi zastopnik tvrdke Grossman, katera na debelo kupuje ježice in želod. Ali bi Vi prevzeli v svoji okolici nakupovanje tega blaga? Tukaj je dosti hraščevine.

FRANCE. A — za enkrat ne.

KRAGELJ. Tudi, kakor hočete. Vendar vidite, dobro je, da imate kak izgovor, če Vas kdo vpraša po kaj sem prišel, do Vas.

FRANCE. O kupčiji za želod bi ne bilo treba na samem govoriti.

KRAGELJ. Treba iz strahu pred prekupci in konkurenco. Tako lahko rečete. Ženske so klepetave. Torej prosim Vas še enkrat, ne zinite nikomur, zakaj sem pravzaprav prišel.

FRANCE. Čemu sem dal moško besedo? Zaradi sestre bom molčal.

KRAGELJ. Sicer bi Vam kupčija z ježicami in želodom dobro nesla.

FRANCE. Za zdaj se ne lotim, ker se ravno ženim in imam drugih skrbi dovolj.

KRAGELJ. Ženite se? Častitam! (Da mu roko in vstane.)

FRANCE. Ravno danes se je pripeljala nevesta.

KRAGELJ. Aha! Saj sem videl koleselj zunaj. Tako znan se mi zdi kakor iz mesta Konjičev.

FRANCE. Saj je tudi.

KRAGELJ. Kdo pa je nevesta, če smem vprašati?

FRANCE. Alena Židanova.

KRAGELJ (iznenaden). Židanova?

FRANCE. Ali jo poznate?

KRAGELJ. Seveda, seveda. Kaj bi je ne poznal? Kolikokrat smo bili skupaj.

FRANCE. Kje?

KRAGELJ. V mestu, kjer je bila nekaj časa pri teti.

FRANCE. Da, da. Tam sem se tudi jaz seznanil ž njo. Teta je pa še iz naše vasi.

KRAGELJ. Alena pa iz Tunjic, če se ne motim. Domov je malo hodila. O kolikokrat smo peli skupaj! Lep glas ima! Jaz sem bil namreč ravno nasproti v Levčevi trgovini komi. Rad bi jo videl. Ali bi jo mogel videti. Mislim, da bo tudi ona vesela.

FRANCE. Zakaj ne? Saj ni daleč. Pokličem jo. (Gre v čumnato in pokliče.) Alena! Alena!... Takoj pride.

11. prizor.—Prešnja, Alena.

ALENA (vstopi in ko zagleda Kraglja, se zdrzne in zardi.) A, gospod Kragelj!

KRAGELJ (pokloni se). Uklanjam se, gospodična!

ALENA (v veliki zadregi). Kako pa, zakaj — kdaj — ali ste.... znan z mojim ženinom?

KRAGELJ. Ne. Preje ga nisem poznal. Po neki kupčiji sem prišel semkaj. Kaj ne, gospod Jamnik. Neko kupčijo misliva narediti, pa zdaj še ne.

ALENA. France, veš kaj, pojdi in naroči hlapcu, naj napreže.

FRANCE. E — zdaj še ne pojdeš. Bomo še skupaj kaj malicali.

ALENA. Bomo, bomo, pa ne pri Vas. V Mirji ima danes krčmarica svoj god. Obljubila sem ji, da se nazaj grede oglasim. Tudi Ti pojdi z menoj! Kar preobleci se hitro. Do večera boš lahko zopet doma.

FRANCE. No tudi dobro, pa pojdem. (Odide).

(Dalje sledi.)

NEKAJ ZANIMIV PODATKOV O ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Ako bi se vse Narodne parke Amerike skupaj združilo, bi to ozemlje tvorilo skupno površje Holandske, ali Belgije; skupni Narodni gozdovi bi pa presegali površje Nemčije.

Tekom zadnjih 20 let je vlada Združenih držav pretvorila 1,250,000 milijonov akrov pustinj v rodovitno zemljo, na katerej se je naselilo 30,000 družin. Na teh farmah znašajo letni poljski pridelki vrednost 50 milijonov dolarjev.

Amerikanci držijo na izobraževalna potovanja po tujih deželah bolj, kakor vsi drugi narodi na svetu. Pred svetovno vojno so Amerikanci v to svrho potrošili do 300 milijonov dol. na leto. Samo, da so videli Švico, jih je veljalo do $50,000,000.

Najbolj je tedefon v Združenih državah v rabi. Skupno število telefonov se računa na 12 milijonov, ali ena telefonska naprava na vsakih devet oseb. Na leto odpade povprečno na vsako osebo v Ameriki po 200 telef. klicev. V Rimu imata izmed vsakih sto oseb komaj 2 osebi po en telefon; v Moskvi 3, v Parizu 3, v Varšavi 4, na Dunaju 3, v Madridu pa 1 oseba izmed 100 oseb.

V Združenih državah znaša površina obdelane zemlje več kot v kaki drugi državi širom sveta.

Naša vlada izda na leto po 7 milijonov dolarjev da pomaga farmarjem pri pridobivanju in nabavi najboljših semen, žita, sadja in korenin. Isto daje farmerjem brezplačno.

Vsako jutro izdajajo posebni državni vremenski uradi širom držav poročilo o navideznem vremenu za prihodnji dan. To poročilo se dnevno pošilja potom brzojava, telefona in brezžičnega brzojava na 90,000 krajev. Čez 1 uro zatem že lahko zve 5,500,000 telefonskih naročnikov uradno poročilo teh vremenskih prerokov.

Ravno isti uradi pošiljajo tudi širom držav, osobito farmerjem svarilna naznanila o pretečem slabem vremenu; toči, slani, mrazu itd. To svarilo dospe na svoje mesto že 24 ur pred ujmo. Na ta način se je samo v enem kraju odvrnilo za $3,500,000 škode na poljskih pridelkih; v Kaliforniji, kjer rastejo oranže in citrone pa za $14,000,000.

Amerikanski farmer dobi lahko od vlade do $10,000 posojila na svoje posestvo po 5% obresti; glavnico mora odplačati še le v 36 letih.

Kdor živi ločen od mesta in sveta, lahko dobi od vlade popolnoma brezplačno različne podučne knjige za izobrazbo skoro za sleherno praktično stvar vsakdanjega življenja. Starše, živeče na samotah brez šol, podučuje posebni vladni oddelek kako naj izobrazujejo svojo mladino, da se privadijo čitanja in pisanja.

Glede trgovine in produkcije Združenih držav je omeniti sledeče važnosti:

Dasiravno zavzema skupno prebivalstvo Združenih držav samo eno šestino prebivalstva na celem svetu in površina zemlje teh držav znaša eno sedmino celokupnega ozemlja na svetu, se v Združenih državah na leto pridobiva z ozirom na svetovno produkcijo:

85 odstotktov avtomobilov.
60 odstotkov bakra.
40 odstotkov svinca
50 odstotkov cinka.
60 odstotkov aluminija.
60 odstotkov mineral. olja.
75 odstotkov koruze.
60 odstotkov bombaža.
40 odstotkov srebra.
52 odstotkov premoga.
40 odstotkov železa in jekla.
20 odstotkov zlata.
25 odstotkov pšenice.

ZAHVALA.

Zahvaljujem se vsem darovalcem za njih velikodušne darove za zvonove osilniške fare, za kar so prosili tamošnji č. g. župnik, Rev. J. Omahen. Prosim cenjene rojake in rojakinje ter domačine iz osilniške fare, kateri še niste darovali, da se tudi Vi spomnite in da vsak daruje po svoji moči. Vsak cent bo dobrodošel.

Darovali so:

Jera Jelenc	$20.00
Frančiška Muhvič	20.00
Marija Tomec	20.00
Milka Stampfelj	15.00
Barbara Sertič	10.00
Maik Vaupotič	10.00
Anton Tomec	5.00
Mary Bukovec	5.00
Ana Slovenski	5.00
Sally Gašparac	3.00
Antonija Videc	3.00
Jera Peček	3.00
Helena Repič	3.50
Ana Andrešič	2.00
Jakob Mikuš	2.00
Frančiška Videc	2.00
Alojzija Hergula	1.00
Agnes Kos	.60c
Skupaj	$130.10

Bog bodi Vaš obilni plačnik!

Nabiralka: **Mary Tomec, 405 E. 5 St. New York, N. Y.**

(Advertis.)

IŠČEMO ZASTOPNIKE

po vseh slovenskih naselbinah za naš "Malt Extract." Pišite na:

BUTLER & STEWART
1326 Clybourne Ave.
Chicago, Ill.

ZA AMERIŠKE SLOVENCE

izdeluje najbolje, najceneje in najzanesljivejše vsa NOTARSKA DELA kakor affidavite, pooblastila, kupne pogodbe za tu in stari kraj:

John Jerič
SLOVENSKI NOTAR.
1849—West 22nd Street. Chicago, Ill.
Za vsak slučaj mu pišite za pojasnila in od njega boste dobili prava navodila.

Nikjer ceneje! Nikjer hitreje!

ne bodo poslali vašega denarja v staro domovino, kakor pri nas.

Da bo nam odslej mogoče še bolj postreči našim rojakom, zato smo organizirali pri našem podjetju "EDINOSTI" posebni bančni oddelek, ki se bavi samo s pošiljanjem denarja.

Nove boljše zveze s staro domovino nas sedaj omogočajo, da dostavimo denar v stari kraj na dom prejemnika v dveh do treh tednih

Zato, kadar pošiljate svoj denar v stari kraj, obrnite se s zaupanjem na nas in boste najbolje posteženi.

Mi se ravnamo pri pošiljanju po najnižjem dnevnem kurzu.

Za cene denarja glejte v list "Edinost."

Vse pošiljatve pošljite na:

Bančni oddelek "Edinosti"

1849-West 22nd St. Chicago, Ill.

GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo:
N. Chicago St. JOLIET, ILL.
Telefon 1048.

Naročnina:

člane, na leto	$1.20
nečlane	$2.00
inozemstvo	$3.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:
04 N. Chicago St. JOLIET, ILL.
Phone: 1048.

Subscription price:

or Members, per year	$1.20
or Nonmembers	$2.00
or Foreign Countries	$3.00

Pomagajmo nesrečnim sobratom v Pueblo, Colo.

Ako potrka kak nepoznani prosjak na tvoja vrata in te proši milodara, mu ga boš dal, ker se ti revež smili. Še kos kruha mu boš ponudil, ali kake obnošene čevlje, če te bo za iste prosil. Pri tem se zavedaš besed našega Učenika: "Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli!" Kaj boš pa storil, če te prosi podpore tvoj sobrat, domačin in rojak? — —

Prvič v zgodovini ameriških Slovencev je elementarna nezgoda s tako silo obiskala našo naselbino, kakor se je to zgodilo dne 4. junija t. l. v Pueblo, Colo. O tej nepričakovani grozni povodnji smo že spočetka na obširno poročali. Žal res, da je ta katastrofa osobito naše rojake, pred vsem pa še člane K. S. K. Jednote tako hudo prizadela. Pueblo Jugoslav Relief poroča, da je med temi omilovanja vrednimi nesrečniki skoraj osemdeset odstotkov članov(ic) naše K. S. K. Jednote. Koliko ravno naša njih materijelna škoda vsled popolne izgube njih imetja se ne vemo; po naši sodbi pa cenimo to škodo do malega na $500,000.00 (pol milijona); saj je samo eden izmed naših sobratov za 40,000 oškodovan. Ves njihov trud in sad večletnega napora jim je v eni noči odnesla voda. Treba bo iz nova delati, trpeti in štediti! Pa trpi, delaj in hrani, ker si vsled dela že nemogel in osivel! — Takih slovenskih družin je v Pueblo, Colo. mnogo.

Nedavno se je obrnil na uredništvo "Glasila" eden izmed naših sobratov s prošnjo za pomoč. Kar si je tekom 20 let s krvavimi žulji prihranil in zgradil, so mu deroči valovi reke v par minutah za vedno odnesli. Nad $7,000 ima samo ta sobrat izgube tako, da je danes podoben beraču. In takih omilovanja vrednih naših sobratov je v Pueblo, Colo., 128 (stoosemindvajset!)

Kmalo po tej grozni katastrofi smo na tem mestu obelodanili že več oklicev za pomoč tem prizadetim rojakom in sobratom. Hvala Bogu! Do danes se nam je posrečilo v to svrho nabrati že tretji tisočak (3000.09). Priskočila so Pueblčanom na pomoč naša vrla krajevna društva z naravnost požrtvovalnimi prispevki; dalje posamezni člani(ice), celo tujci, drugoverci in tuja društva! Povodom danes izkazanega tretjega tisočaka za ta sklad izreka uredništvo "Glasila" vsem blagim dobrotnikom, darovalcem in nabiralcem njiskrenejšo zahvalo. Bog Vam stotero povrni!

Bratje in sestre! Naše delo pa s tem še ni končano! Toliko smo nabrali celo za vojne sirote v stari domovini. Ali ni naša sveta, narodna in bratska dolžnost, da še v večji meri pomagamo svojim lastnim sobratom tukaj?! Gotovo da! Še je nekaj naših krajevnih društev; še je nekaj naših članov(ic), kojih imen nismo priobčili v seznamu darov za prizadete rojake in sobrate v Pueblo, Colo. Med temi so celo taki, ki bi lahko žrtvovali kak dolarček na oltar bratoljubja; tako je tudi še z nekaterimi krajevnimi društvi K. S. K. Jednote. Naj bi ta zadnji naš oklic omehčal njih srca!

Kakor bolj obširno iz današnje objave gl. tajnika razvidno, nam je stroga ameriška zavarovalninska postava en lep načrt prekrižala. Mislili smo tem sobratom iz Jednotine blagajne darovati še 2 tisočaka! Žal pa, da tega ne smemo storiti, tudi če bi vse članstvo potom referenduma v to privolilo.—Škoda!

Baš zaradi tega si je štelo tudi uredništvo "Glasila" v svojo sveto in bratsko dolžnost, da prihaja danes s ponovno prošnjo in oklicom za pomoč za naše prizadete sobrate v Pueblo.

Težko je v takih časih prositi milodarov. Da pa izvršimo svoje započeto plemenito delo, je treba pri tem požrtvovalnosti; naj nas bodo za to naši prizadeti sobratje blagrovali in blagoslavljali. Poglejmo druge podporne organizacije! Neka znana Jednota, ki šteje v Pueblu komaj 150 svojih članov, je zanje dosedaj nabrala že nad $2000. Mi jih pa imamo v Pueblo 830, torej 5 krat toliko! Radi tega skušajmo z vsemi silami in z združenimi močmi, da bo tudi članstvo K. S. K. J. svojo tozadevno bratsko dolžnost častno izvršilo. Ako tega ne storimo, se nam bo enkrat morda očitalo malomarnost. Če bi sleherni izmed članov(ic) za svoje prizadete sobrate v Pueblo prispeval samo 50c, bi imeli danes v tem skladu še enkrat toliko ($6000); ako bi pa žrtvoval $1 bi znašal ta sklad nad $12,000. To omenjamo samo za priliko, ker koga naravnost k radodarnosti siliti ni umestno. Kdor ima odprto, plemenito in usmiljeno srce, rad žrtvuje kar največ more; od skopuhov in zakrklih src pa sploh ne moremo ničesar pričakovati. Taki "samaritani" bi radi še naj dobili, namesto dali.

Svoj današnji, zadnji apel torej k sklepu še enkrat ponavljamo in prosimo vse one, ki niso za Pueblčane še ničesar prispevali, da naj to sedaj storijo. Doneske naj se pošilja na glavni stan K. S. K. Jednote. Imena darovalcev in prispevke bomo tudi doslej v "Glasilu" priobčili.

UREDNIŠTVO.

Svoji k svojim!

Srečna slovenska naselbina, kjer se vpošteva to znano geslo trgovcev! V takih krajih vlada podjetnost, napredek pa tudi sloga. Le žal, da je število teh srečnih slovenskih naselbin tako pičlo, da bi jih človek lahko na prste ene roke preštel.

Geslo "Svoji k svojim!" je poleg trgovine v tesni zvezi tudi z našimi bratskimi podpornimi organizacijami, ali Jednotami. Če bi se tudi v tem oziru ameriški Slovenci držali gornjega lepega gesla, bi štele vse naše Jednote in Zveze še 3 krat toliko članstva, kakor ga v resnici štejejo. Čudno, da se temu nasprotnega gesla "Svoji k drugim" baš naš narod tako rad drži, in rajši podpira tuja podjetja, kot pa svoja domača!? Čemu pa tudi ne? Saj mu to načelo celo uredniki naših ameriških slovenskih listov v svojih uvodnikih priporočajo.

Baš minuli teden smo na veliko začudenje čitali sličen članek v "edinem???!!" slovenskem katoliškem listu, ki izhaja v Chicagu. V tem članku razpravlja urednik o minuli konvenciji, o pomenu in delovanju znane ameriške podp. organizacije reda Kolumbovih vitezov (K. of C.) Da, v resnici, red Kolumbovih Vitezov je največja, najbolj ugledna in najbolj priporočljiva **ameriška** katoliška podporna organizacija, ki je osobito tekom minule svetovne vojne po celem svetu zaslovela. Namen, pravila, delovanje, ali tajni obredi tega reda so nam do cela znami iz lastne skušnje; vendar pa kot Slovenci ne odobravamo zaključnega apela našega čikaškega kolege, ki piše med drugim takole:

"Slovenci, Vam pa kličemo, zlasti mladina — vsi v K. C.! To je podporna organizacija, ki je najidealnejša za vsakega fanta in za vsakega mladega moža. **PUSTITE VSE DRUGE! TU JE MESTO ZA VAS!"** — —

Urednik onega "edinega?!" katoliškega lista je s tem zadal zaušnico vsem našim slovenskim podpornim organizacijam širom Amerike, ker svetuje javnosti: **Pustite VSE druge.** Na vsak način in gotovo je pri tem mislil tudi na našo K. S. K. J.

V dolžnost si štejemo, da tem potom tak nastop kakega slovenskega urednika najstrožje obsojamo. Bojkotirati in zaničevati svoje lastne, ali narodne institucije, to ni gentlemansko, to ni bratsko, to ni pravično to ni praktično; to je naravnost hudobno in sramotno! Čudno, da se v onem listu vedno trobi in piše: "Rojaki, podpirajte svoje ozir. **naše** podjetje!" med tem ko člankar vpije: "Pustite vse druge (slovenske) podporne organizacije! Tendence tega lista v resnici ne razumemo, ker priporoča nelepo geslo: "Svoji k **drugim!"**

Vemo, da spada h K. of C. že lepo število tudi naših ameriških Slovencev, kar je vse hvale vredno; vendar moramo s praktičnega stališča in na podlagi dejstev trditi, da ta podp. organizacja (K. of C.) nima takih ugodnosti kot n. pr. edina amer. katoliška slovenska podp. organizacija: naša K. S. K. J. To bomo v kratkih potezah navedli in dokazali:

H Kranjsko-Slov. Katol. Jednoti lahhko pristopi vsak praktičen katoličan neoziraje se na njegov posel, stan, poklic ali delo. Naša organizacija sestoji iz pretežne večne rudarjev, tovarniških delavcev in težakov. Pri K. of C. pa nimajo **ni jednega člana**, ki bi opravljal nevarno delo v rudniku, ali v tovarni, **ker takih članov na podlagi svojih pravil sploh ne sprejemajo.** Tudi če bi n. pr. rojak N. N., ki dela v jami rad pristopil za zavarovalnino h K. of C., **ne more.** V Ameriki je pa tudi mnogo naših mladeničev in mladih mož, ki opravljajo nevarna dela.

Pristopnina h K. of C. znaša $20.00. Pristopnina h K. S. K. J. z rezervnim skladom pa znaša samo $2.50.

K. of C. plačuje samo posmrtnino. Naša Jednota plačuje poleg iste tudi redno bolniško podporo, dolgotrajno bolniško podporo, razne poškodbe in operacije.

Poslovanje K. S. K. J. in njenih krajevnih društev se vrši v našem materinskem (slovenskem) jeziku; pri oni organizaciji pa izključno v angleškem.

To so glavne točke in primere, katere smo navedli da s tem javnosti dokažemo ponovno vrednost gesla: "Svoji k svojim!" Ameriški Slovenci, bodisi že mladi, ali stari! Pristopajte k domačim (slovenskim organizacijam, pred vsem pa k naši dični K. S. K. J. Komur je mogoče, ali če mu razmere in okoliščine pripuščajo, pa naj pristopi še h kaki drugi dobri ameriški podporni organizaciji in to je red Koloumbovih Vitezov, kajti boljše je, da ste zavarovani pri dveh ali več podp. organizacijah, kakor pa samo pri eni!

Zakonski načrti o priseljevanju.

Sterling Bill.

Senator Sterling je predložil načrt glede ureditve priseljevanja. Ker se ta zakonski načrt, ki nosi številko S 1253, nanaša na prihodnjo priseljeniško politiko Združenih držav in vsebuje načela, ko so dalekosežne važnosti za vse priseljeništvo, ne bo odveč, ako tu navajamo kolikor mogoče kratek opis tega načrta, tako da bode tudi naši javnosti dana prilika, da pravočasno izreče svoje mnenje o načelih in določbah imenovanega zakonskega načrta.

Senator Sterling je predložil svoj zakonski načrt (Bill) dne 27. aprila 1921, ki je bil po drugem čitanju izročen senatovemu odboru za priseljevanje. Ta načrt je eden izmed mnogih drugih, ki so bili predloženi glede priseljeniškega vprašanja. Odbor ni o tem načrtu še poročal in načrt je še na dnevnem redu tega odbora, ki dosedaj ni o njem še ničesar ukrenil.

Ta zakonski načrt se ne sme zamenjati z novim začasnim priseljeniškim zakonom, omejujočim priseljevanje, ki je sedaj v veljavi.

Ustanovitev priseljeniškega sveta.

Zakonski načrt določa ustanovitev priseljeniškega sveta (Immigration Board), sestoječega iz petih članov, vštevši Secretary of Labor in štiri druge člane, ki naj jih imenuje predsednik Združenih držav. Ob imenovanju teh članov bi se predsednik "oziral na industrijalne, trgovske in poljedelske ter splošne gospodarske interese in potrebe dežele."

Vodilno načelo za Združene države naj bo, "da se letno pripušča le toliko redoljubnih priseljencev te ali one narodne skupine, kolikor jih more biti tako zaposleno, da ne spravijo v nevarnost ameriški standard življenja, dela in mezd "in da morejo biti asimilirani tekom primerne dobe.

V svrho najbolj koristnega porazmeščevanja širom dežele bi ta priseljeniški svet stopil v zvezo s poklicanimi zastopniki raznih tukajšnjih držav oziroma teritorijev, da si zagotovi informacije glede produkcijskih sredstev, proizvodnje itd. dotičnih držav oziroma teritorijev; te informacije bi se ponatiskovale v raznih jezikih za razdelitev na priseljeniških postajah med inozemce, katerim je bil dovoljen vstop v Ameriko. Te informacije bi se dajale na razpolago tudi ameriškim priseljeniškim agentom v inozemskih odhodnih lukah.

Ameriški priseljeniški nadzorniki v inozemstvu.

Zakonski načrt določa, naj se stopi v dogovor z inozemskimi vladami v svrho nameščenja priseljeniških inspektorjev pri konzulatih in odhodnih lukah v inozemstvu. Ti inspektorji bi pregledali dozdevne priseljence v svrho da ugotovijo vzrok, radi katerega nameravajo priseliti se, njih namen glede pridobitve stalnega bivališča in državljanstva v Združenih državah, kakor tudi v svrho, da razdelijo med nje navodila glede zakonov in določb, tikajočih se vstopa v Združene države. Priseljeniški svet ima določiti delokrog in oblast teh nadzornikov in preskrbeti, da se pregled vrši kolikor mogoče blizu kraja, od koder se priseljenec spravlja na pot.

Vsi inozemci, naj se napotijo v Združene države kot začasni bi se morali pred vkrcanjem podvreči pregledanju s strani teh nadzornikov.

Proti dvojnemu državljanstvu.

Secretary of State naj stopi v dogovor z tujimi vladami, ki ne pripoznavajo izključnega ameriškega državljanstva brez pripadnosti h kaki drugi državi v svrho pripoznanja popolnega in izključnega ameriškega državljanstva vsake osebe, rojene v Združenh državah ali pa naturalizirane.

Ako bi dotične države ne hotele privoliti v pripoznanje izključnega ameriškega državljanstva, bi priseljeniški svet prepovedal vsako nadaljno priseljevanje iz dotičnih dežel.

Prehodni potniki.

Vsi inozemci, prihajajoči v Združene države le na obisk, (izvzemši pooblaščene zastopnike tujih vlad), morali bi predložiti potni list z navedbo zakaj so prišli in koliko časa nameravajo ostati.

Vsak tak prehodni potnik, ki bi ostal v Združenih državah čez izjavljeno dobo, ne da bi dobil naknadnega dovoljenja, bi zapadel globi ali zaporu in deportaciji.

Letni maksimum priseljencev.

Priseljeniški svet bi moral enkrat na leto določiti največje število inozemcev vsake posamezne skupine, ki naj se jim dovoli vstop v Združene države tekom naslednjega leta. Ob določanju teh številk naj ta odbor vzame v ozir:

a) dokazano sposobnost za asimilacijo vsake posamezne narodnosne ali plemenske skupine;

b) vzdrževanje ameriškega standarda življenja in mezd;

c) obseg nezaposlenosti oziroma pomanjkanje delavcev v Združenih državah;

d) splošne delavske in gospodarske razmere v raznih delih Združenih držav, bodisi med industrijalnimi, poljedelskimi ali drugm delavci;

e) sposobnost vsake posamezne skupine, da zadosti zahtevam in potrebam.

Ozirajoč se na te toke bi imel Board pravico, da prepove prihod kake narodnostne ali plemenske skupine.

Board bo vsako leto določil odstotek pripustljivih tujcev, kateri odstotek sme biti kvečjemu deset od sto od onih pripadnikov vsake posamezne skupine, ki so:

1) tukaj rojeni državljani, katerih tujerodni oče ali mati pripada k dotični narodnosttni ali plemenski skupini in kateri so bili glasom predhodnega cenzusa nastanjeni v kontinentalnih Združenih državah; in

2) naturalizirani državljani, nastanjeni v Združenih državah glasom predhodnega cenzusa; pod pogojem pa, da se v nobenem letu ne sme pripustiti v Združene države več priseljencev kot tri četrtine enega odstotka od vsega prebivalstva Združenih držav in da letno število priseljencev iz vsake posamezne narodnostne ali plemenske skupine ne sme presegati eno petino enega odstotka od prebivalstva Združenih držav.

Na primer: Ako pripadniki kake narodnostne skupine v Združenih državah v zmislu točke 1) in 2) znašajo skupaj 5,000,000, bi se v slučaju zgoraj navedenega najvišjega odstotka (10%) dovolil za dotično leto prihod 500,000 priseljencev one skupine. Ker pa priseljenci one skupine ne bi smeli nikdar znašati na leto več kot eno petino enega odstotka od skupnega prebivalstva Združenih držav, bi število pripustljivih priseljencev dotične skupine tem pa se mora ta račun osnovati še na dejstvo, da vseh priseljencev skupaj ne sme biti na leto več kot tri četrtine enega odstotka od vsega prebivalstva Združenih držav.

Priseljeniški svet bi smel pod gotovimi pogoji zvišati maksimum priseljeništva za kako posamezno skupino in more znižati kvoto, kar naj naznani tri mesece naprej.

Vračajoči se priseljenci.

Vsak inozemec, ki je šel v stari kraj na obisk in je pred tem vzel "prvi državljanski znašalo kvečjemu 200,000. Pri papir", bi bil po tem zakonskem načrtu pripuščen v Združene države brez ozira na kvoto za njegovo skupino. Ta določba pa se ne nanaša na druge omejitvene odredbe priseljeniškega zakona.

Parobrodna društva bi morala prevoziti vse potnike, ki so prišli po dopolnitvi kvote, nazaj v odhodno luko, in to brez plačno.

Konzularna spričevala za priseljence.

Ko je priseljeniški Board dobil od raznih tukajšnjih držav in teritorjev poročila glede nezaposlenosti, potrebe delavcev v industrijah ali poklicih, odstotek naturaliziranih priseljencev in število v Ameriki rojenih otrok tujerodnih starišev, bi isti pošiljal od časa do časa te informacije ameriškim priseljeniškim uradnikom (vicekonzulom in atašejem) v inozemstvu; ob enem bi tudi pošiljal poročila glede števila in značaja priseljeništva, ki si ga ta ali ona država želi. Imenovani vicekonzuli in atašeji bi nato izdali nameravanim priseljencem posebna spričevala (Certificates of admission), v katerih bi bil naveden okraj, kamor naj gredo. Imejitelj tega spričevala bi moral, predno dobi končne dokumente za adhod, nabaviti si vozni listek naravnost do omenjenega okraja.

Jugoslav Section, Fareign Language Information Service.
15 W. 37St, New York.

UGODNA PRILIKA.

Pozor rojaki, ki potujete v staro domovino!

Podpisani prodam svoje lepo posestvo v Purgi št. 5 pri Črnomlju na Dolenjskem, Jugoslavija. Cena je dvatisoč dolarjev.

Več o tem se poizve pri lastniku:

Josip Požek,
317 Fulton St.
Mohawk, Mich.

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. julija 1921 skupna izplačana

podpora $1,968,483.00

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St. Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620—10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Anton Nemanich st. 1000 N. Chicago St. Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 N. Hickory St. Joliet, Ill.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
John Wukshinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ADBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.
R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.
John Dečman, Box 168, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

Uradno naznanilo.

Kakor razvidno iz zapisnika sej gl. odbora Jednote, priobčenega v "Glasilu" št. 30, je gl. gl. odbor pri seji dne 21. jul. t. l. določil $2,000. podpore vsled povodnji prizadetim rojakom v Pueblo, Colo. Omenjeno podporo naj bi se izplačalo iz Jednotinega stroškovnega sklada, kakor hitro bi članstvo v to privolilo potom splošnega glasovanja.

Ker je pa v stroškovnem skladu malo denarja, nasprotno pa imamo precej močan poškodninski sklad, zaradi tega se je mislilo, da bi bilo umestnejše, če bi se omenjeno podporo $2,000 izplačalo iz poškodninskega, namesto iz stroškovnega sklada, ter se tako izognilo posebnemu stroškovnemu asesmentu, ki bi moral biti drugače razpisan koncem tekočega leta. Zato smo se obrnili pismenim potom do načelnika zavarovalninskega oddelka v Springfield, Illinois, ter prosili za pojasnlo, bi se li smelo po odboru določeno podporo izplačati iz poškodninskega sklada, v slučaju, če se članstvo potom referenduma povoljno zato izreče, in izplačilo dovoli! Na pismo prejeli smo odgovor, ki se glasi:

STATE OF ILLINOIS
DEPARTMENT OF TRADE AND COMMERCE
Springfield, Ill.

Division of Insurance

George A. Barr, Director Fred W. Potter, Superintendent
James S. Baldwin, Assistant Director. James Fairlie, Actuary

July 29, 1921.

Mr. Joseph Zalar,
Secy, Grand Carniolian Slovenian
Catholic Union of the U. S. of A.
Joliet, Illinois.

Dear Sir:—

This department is in receipt of your favor of the 28th instant stating that the Directors of your society have decided to make a donation of $2,000.00 to the members of your society who were sufferers in the Pueblo, Colorado disaster. Your desire to know whether or not said donation can be made out of the disability funds of the society provided the membership so decides by a referendum vote.

The Department desires to advise you, while this is commendable on the part of your society, **yet there is nothing in the law of this State governing the operation of fraternal beneficiary societies that will permit such a donation to be made from any of the funds of a society.** A referendum vote of the members in the affirmative on the proposition could not make it legal. The only way this donation could be legally made would be a voluntary contribution of the individual members of the society.

Yours very truly,
GEO. A. BARR,
Director of Trade and Commerce.

Slovenski prevod:

Springfield, Ill., 29. julija, 1921.

Cenjeni gospod:—

Ta oddelek je prejel Vaše cenj. pismo z dne 28. t. m. s poročilom, da so glavni uradniki Vaše organizacije določili darovati $2,000.00 onim članom Vaše Jednote, ki so bili prizadeti vsled povodnji v Pueblo, Colo. Vi bi radi znali, ako se sme ta dar izplačati iz poškodninskega jednotinega sklada, ali ne, pod pogojem, da to članstvo potom splošnega glasovanja določi!

Označeni oddelek Vas s tem obvešča, da je ta korak od strani Vaše organizacije sicer vse hvale vreden, **vendar postava te države ničesar ne določa glede poslovanja bratskih podpornih organizacij, da bi iste smele dovoljevati tako podporo (dar) iz katerega že koli sklada organizacije.** Tudi če bi članstvo s splošnim glasovanjem to točko odobrilo, bi ista ne bila postavno veljavna. Edini zakonit način tega darila bi bil način prostovoljnih prispevkov od strani posameznih članov Vaše organizacije.

Z velespoštovanjem
BEO. A. BARR,
Ravnatelj prometa in trgovine."

Iz predstoječega pisma, je razvidno, da čeravno je sklep odbora vpoštevanja in hvale vreden, se istega ne more uveljaviti, ker bi bilo izplačilo omenjene podpore, bodisi iz enega ali drugega sklada, protipostavno. Ker je pa dolžnost uradnikov vsake organizacije, da vpoštevajo državne predpise in zakone, zaradi tega se naznanja, da se zgoraj omenjeni sklep gl. odbora ne bo dal na splošno glasovanje, in to iz razloga kakor zgoraj omenjeno.

Mogoče bo kateri izmed članov(ic) rekel(a) zakaj pa so druge organizacije nakazale slične podpore"! Nato odgovarjamo in naznanjamo, da gotove organizacije imajo poseben naroden sklad, kojega denar rabijo poljubno v razne narodne svrhe, podpore, itd. Pri naši Jednoti do danes še nimamo takega fonda in zato so nam zavezane roke, da se podpore kakor popreje omenjeno ne more izplačati, oziroma nakazati.

Zbiranje prostovoljnih prispevkov je torej edini način, potom katerega zamoremo prizadetim članom in članicam v Pueblo, Colo. pomagati, zaradi tega apeliramo na cenjeno članstvo, da zbira kadarkoli in kjerkoli mogoče prostovoljne darove, osomito pa prosimo ona društva, ki do sedaj še niso ničesar v ta namen darovala, da storijo kolikor v njih moči, ter priskočijo sobratom in sosestram, ki so v resnici podpore potrebni na pomoč.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

Josip Zalar, gl. tajnik.

Joliet, Ill., 12. avgusta 1921.

FINANČNO POROČILO MLADINSKEGA ODDELKA K. S. K. J. ZA MESEC JULIJ 19921.

Št. dr.	Vplačano
1.	$ 26.85
2.	60.60
3.	8.55
4.	4.20
5.	9.30
7.	34.90
7.	35.55
8.	7.85
11.	8.85
12.	20.10
13.	2.70
14.	12.90
15.	7.80
16.	1.05
17.	.45
20.	7.65
20.	7.65
21.	3.45
23.	4.35
25.	24.15
29.	93.10
30.	9.95
33.	11.25
38.	18,65
40.	5.70
41.	6.75
42.	20.10
43.	2.10
44.	6.60
45.	2.40
46.	.90
47.	7.20
49.	4.80
49.	5.45
50.	23.25
52.	16.25
53.	25.05
54.	4.05
55.	3.00
55.	3.00
56.	
57.	10.25
58.	2.25
59.	16.05
60.	4.95
61.	14.70
62.	3.15
63.	33.45
64.	9.15
65.	11.10
67.	3.10
69.	1.65
70.	3.15
72.	11.85
74.	5.70
75.	2.58
77.	14.90
78.	9.20
79.	16.50
80.	3.30
81.	13.35
83.	1.95
84.	1.20
85.	6.75
86.	8.55
87.	7.55
88.	.75
89.	6.35
90.	2.85
93.	20.10
94.	1.65
95.	6.00
98.	1.35
101.	5.30
103.	3.85
104.	6.75
104.	6.75
108.	4.70
109.	5.25
110.	10.50
111.	8.85
112.	4.05
113.	7.95
115.	.90
118.	1.20
119.	1.95
120.	8.70
122.	1.95
123.	6.75
126.	1.20
126.	1.20
127.	8.80
127.	8.10
128.	1.50
129.	1.95
130.	3.05
131.	12.20
132.	.30
134.	5.40
135.	1.05
136.	1.95
139.	3.60
140.	1.15
143.	1.50
144.	16.35
145.	6.50
146.	11.10
147.	8.85
148.	1.35
150.	8.25
153.	6.60
154.	1.35
156.	4.05
157.	4.95
158.	1.35
160.	3.15
161.	4.05
162.	15.05
163.	16.65
164.	1.64
167.	1.05
168.	1.95
	$1,068.68
Preostanek 1. julija 1921	$22,646.55
Prejeli od društev tekom julija 1921.	
Za pristopnino $ 9.75	
Za knjižice 3.90	
Za smrtnino 1,055.03	$ 1,068.68
Obresti čekovnega računa za jun. in jul 1921	$ 32.02
Dobiček pri nakupu obveznic	280.00
	$24,027.25
Izplačali	
Smrtnine: 5623 Karol Poslušni, od dr. 50.	$450.00
Za prestop med člane(ice)	11.25
Upravni stroški	140.00
Nagrade društvom	30.00
Dotečene obresti kupljenih obveznic	2.75 $ 634.00
Preostanek 31. jul. 1921	$23,393.25

Josip, Zalar, gl. tajnik.

Joliet, Ill., 4. avg. 1921.

USODA TOLSTOJEVE DRUŽINE.

Dasiravno se večkrat čita, kako se boljševiki na Ruskem zanimajo za prosveto, literaturo in naobrazbo svojega zapeljanega ljudstva, lahko samo iz nastopnih resničnih podatkov razvidimo, da je boljševizem nasprotnik literature.

Znano je, da je bil pokojni grof Lev Tolstoj največji in najboljši pisatelj tega stoletja. Njegova sloveča dela so prestavljena skoro v vse moderne jezike. Dasiravno je bil ta ruski pisatelj grofovskega stanu in zelo premožen, ga je ljudstvo nad vse spoštovalo ter ljubilo, ker je tudi pok. Tolstoj delal za svoje ljudstvo in ga ljubil.

Kako plačujeta in kako čislata, slavnega pok. pisatelja Lev Tolstoja in njegovo družino Lenin in Trockij, čitamo ponovno v Pragi izhajajočem listu "Volja Rusije". To poročilo je posneto iz lastnega pripovedanja nekega ožjega Tolstojevega sorodnika, ki je te dni iz Rusije na Češko pribežal.

Žena pok. Lev Tolstoja, Zofija Andrejevna je umrla meseca oktobra l .1919. Iz njenih dnevnih zapiskov je posneti, da se je sivolasa grofinja Tolstojeva do zadnjega trenotka vedno bala za svoje otroke in vnuke, da bi isti ne pomrli za lakoto. Navedena žena se pa v resnici tega ni zastonj bala.

Starejša Tolstojeva hči Tacijana Lvovna (Sukhotina) je zadnji čas živela v skrajnem siromaštvu. Da je zamogla svojo hčer preživljati, je končno razprodala skoro vso svojo obleko in hišno opravo.

Znano Tolstojevo posestvo "Jasnaja Poljana" je prešlo v roke sovjetske vlade, ker se je vse njegovo nepremično premoženje podržavilo. Na bivšemTolstojevem posestvu dela sedaj 70 uslužbencev; čuvajev, knjižničarjev, tesarjev, komisarjev in drugih uradnikov. Nekateri izmed teh sedaj živijo lepo in udobno v privatnih hišah pok. ruskega pisatelja Lev. Tolstoja,med tem ko njegova družina strada in trpi bedo. Nedavno je starješa Tolstojeva hči Tacijana po imenu naprosila sovjetsko vlado, da bi tudi nji dali kako delo na Jasnaji poljani, na njenem rojstnem domu. Tacijana je bila res nekaj časa ondi uslužbena, da je tujim obiskovalcem razkazovala svoje bivše domovje. Ker so ji pa ponudili prenizko plačo za delo, je Tacijana zapustila to milostno službo.

Letošnjo spomlad je Tacijana Tolstojeva v nekem mestu otvorila zasebno šolo, kjer so se otroci učili pletenje čevljev iz vrvi in konopnevine. Ta šola je danes zaprta, ker ni mogoče dobiti konopnevine.

Znano je, da je mlajša Tolstojeva hči Aleksandra prestala 3 leta ječe, kamor so jo boljševiki pahnili. Ta nesrečna žrtev ruskega boljševizma je večkrat prosila Lenina in Trockija pomiloščenja, pa — vse zaman. Tudi prošnja posebne deputacije ruskih kmetov za pomiloščenje Aleksandre Tolstojeve ni nič dosegla.

Tolstojev starejši sin Sergij živi s svojo ženo v Moskvi v veliki revščini. Tudi on je moral razprodati že svojo obleko, preproge itd. da se je preživel. Lansko zimo je razbil za kurjavo svoje lepo pohištvo, ker drv ni mogel kupiti.

Živel boljševizem, ki tako skrbi za družino najslavnejšega ruskega pisatelja!

KONSTITUANTA NAJ IZGINE!

Jugoslovanski poslanci, ki jih je izvolilo ljudstvo dne 29. novembra 1920 in poslalo v Belgrad, so imeli edini in glavni namen: izdelati novi državi, ki smo jo zgradili v viharju svetovne vojne, ustavo. Ustava je temelj, na katerega zida potem redni državni zbor celotno zakonodajo je okvir v katerem deljuje upravni aparat.

Na Vidov dan, dne 28. junija t. l. je bila Jugoslovanska ustava s pičlim številom 13 glasov sprejeta. Vsi vemo, da je ta ustava slaba, ker je centralistična in meče Slovence, Hrvate, Srbe, Arnavte, Turke, Cigane, Mažare, Nemce, Italijane vse v en koš, ker vemo, da po njej Slovenci in Hrvatje nismo enakopravni, marveč bomo vedno preglasovani od Srbov, ki jih je več. Slaba je ta ustava, ker ne jamči kmetijskemu ljudstvu tistih pravic, ki mu gredo po njegovi odločujoči važnosti in številu, slaba je, ker ščiti peščico bankirjev in denarnih mogotcev, kmetu in delavcu pa nalaga težka davčna bremena, slaba je, ker usužnjuje katoliško cerkev in hoče s silo zatreti katoliško prepričanje hrvatsko-slovenskega ljudstva, slaba je, ker ne nalaga ministrom večje odgovornosti, slaba, ker ne dopušča kontrole nad odločujočimi činitelji, slaba, ker ne sloni na zaupanju Slovencev in Hrvatov, ki so v ogromni večini odklonili centralizem, slaba je ta ustava od vrha do tal.

To niso demagoške besede. Že danes se oglašajo vladni listi, ki priznavajo, da ustava ne odgovarja dejanskim potrebam in da se bo morala spremeniti v bistvenih določbah.

Toda naj bo ustava kakršnakoli: Sprejeta je in amen! Ko bo prišel čas in na pravo mesto pravi ljudje, bodo že nasukali tiste paragrafe, da bo prav. Eno pa je gotovo: Konstituanta,ki je dovršila in sprejela ustavo, je izpolnila svojo nalogo in cilj, čeprav slabo po zaslugi samostojnežev in liberalcev, ki so glasovali za malenkostno nagrado 250 milijonov dinarjev turškim velepo sestnikom, katere bo moral plačevati tudi "centralizirani" slovenski kmet.

Zato naj gre konstituanta spat"! Ta vlada, ki se dobro zaveda, da ji je ljudstvo obrnilo hrbet, pa še ne misli na to. Konstituanto hoče spremeniti v redni državni zbor, da bi tako s pomočjo žandarjev in bajonetov še naprej slonela kot tiger na tilniku delavnega ljudstva. A o pravem času kličemo: Razrešite poslance dolžnosti, razpustite konstituanto in razpišite takoj volitve za redni državni zbor!

Spomniti moram na tem mestu na občinske volitve v Sloveniji, ki so se vršile dveleti. Dr. Žerjav je bil — kot znano — izdelal občinski volivni red, po katerem je bil dal volivno pravico samo "nobel" gospem in gospodičnam, da bi tako po občinah treščil "klerikalizem" ob tla. Samostojni so že dva meseca prej imeli vsa navodila in volilni red od vlade v rokah, sestavljali so že "gospodarske" stranke in lovili z lažmi in goljufijami podpise. Pa dr. Žerjava je odnesel vihar. Pod zopetno dr. Brejčevo ljubljansko vlado se je bil izpremenil občinski volilni red tako, da so imeli volivno pravico vsi 21 let stari državljani in državljanke. Ta volivni red je bil sprejet od ministrskega sveta in podpisan od prestolonaslednika Aleksandra. Deželna vlada je bila že vse pripravila za volitve tudi določila dan.. Tedaj so vstali liberalni in samostojni intrigantje za hrbtom, volitve so se zavlekle, nato pa je prišla radikalno-liberalna, samostojna vlada, ki je snedla regentov podpis in po svoje prikrojila občin. volilni red, da bi tako dobila občine v svoje roke. Pa so se urezali, gospodje! Trpeni so bili pri občinskih volitvah tako neusmiljeno, da gospod minister za poljedelstvo mesar Ivan Pucelj po Sloveniji najraje "incognito" (skrivaj) hodijo.

Nekaj sličnega nameravajo liberalci v objemu samostojnih sedaj. Mesto da bi koj razpisali volitve na podlagi volivnega reda za konstituanto, "pripravljajo" nov volivni red, seveda tak, ki bi pomagal s pomočjo vlade, glavarstev in žandarjev liberalcem in samostojnim na noge. To je zopet eno novo nasilje, ki ga počenja slovenska svobodomiselna klika v Belgradu.

Kakor nam to ni prav, povemo pa jim, da se ne bojimo nobenega še tako "oštucanega" volivnega reda po volji liberalcev-samostojnežev. Naj ga skupačajo, kakor ga hočejo, samo to naj gledajo, da se zdaj kmalu spravijo od korit, ko je ustava sprejeta in ko so poslanci dovršili svojo nalogo, kmalu naj razpišejo nove volitve za državni zbor, in naše ljudstvo bo že pokazalo, kako obrajta birte in mesarje, ki so 1920. obljubovali kmetom republiko in avtonomijo ter nebesa, potem pa slovensko ljudstvo prodali, Slovenijo pa razkosali kot judje Kristusov plašč!

Slovenski kmet je izpregledal! Tudi "gospodje" vBelgradu bodo "izpregledali" Sodbe se boje, zato se drže kot klop za uhom.

J. K.

Nekateri ljudje imajo samo za 1 unčo pameti; pa cele funte bedarij.

Pesimist hodi okoli iskajoč trnje, na katerega li se razvsedel.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

† **Profesor dr. Josip Marin-**. Iz Preske pri Medvodah se roča, da je tam umrl dr. Jo- Marinko v 74. letu svoje sti. Pokojni je bil dolgo profesor veronauka na dr- gimnaz. v Novem mestu. je ustanovil in vodil ves vojega bivanja v Navem "Katol. društvo roko- pomočnikov" in mu s spevki dolenjskih dobrotni- v zgradil lasten dom z dvo- no in gledal. odrom. V do- u je bila pozneje nastanjena di dijaška kuhinja. Tudi to pokojni ustanovil in vodil z veliko požrtvovalnostjo. L. 1909. je stopil radi pojavljajoče se bolehnosti v pokoj. Preselil se je v Mavčiče pri Kranju. To župnijo je upravljal do leta 1919. To leto ga je napadla huda bolezen, tako da je moral zapustiti župnijo, kjer je v- kljub svoji starosti neumorno deloval. Zadnja 4 leta je preživel v Preski pri Medvodah. N. v. m. p.!

V Mariborski škofiji so letos dne 23. julija obhajali zla to sv. mašo gg. Cajnkar Jakob v Središču, Cizej Franc v Jelenju in Ahac Anzelm v Mariboru. Štiridesetletnico duhovništva je obhajal gosp. arhidijakon Hrastelj v Konjicah dne 22. julija.

Umrli so v Ljubljani: Katarina Dobršek, posestnikova žena, 42 let. — Edward Šimnic, zasebnik, 68 let. — Anton Birk berač, 63 let. Ivana Pozaršek, žena mestnega delavca, 49 let. — Boris Germek, nadučiteljev sin, 9 let. — Josipina Rifelj, žena pošt. oficijala 24 let.—Karel pl. Hollegha, polkovnik v p., 76 let. — Andrej Zalar, zasebnik 68 let. — Bogumil Zgonc, delavec, 24 let. —Jernej Debeljak, delavec, 18 let — Uršula Božič, žena žel. nakladnika, 44 let. — Ivan Koprivec, drž. žel. zidar v p., 70 let. — Marija Rupart, poljska dninarica, 75 let. — Marija Beretič, žena trgovca in posestnika, 28 let.

Umrl je dne 20. julija v Kamniku hišni posestnik g. Ivan Brežnik. Naj v miru počiva!

..Nagla smrt. Dne 20. julija ob pol 9. uri dopoldne so našli na Celovški cesti 66, I. nadstropju mrtvega 50 let starega pristava državne železnice g. Franca Cornellija. Na lice mesta došli zdravnik g. dr. Plesjak je ugotovil, da je g. Cornellija zadel kap.

Iz Prevoj pri Lukovici Umrla je gospa Antonija Mazuran, soproga upok. dav. upravj. in posestnica, v visoki starosti 72 let. Rajna je bila blaga duša in usmiljenih rok Prav težko je čakala novih zvonov, katere smo dobili 19 julija; pričakovala jih je, a slišala ne, žal da je njihovi glasovi ne bodo mogli spremljati k večnemu počitku, pač ji bodo zvonili prvi, ko bodo v zvoniku. Rodbini iskreno sožalje, in rajni pa večni mir in počoj!

Brat ustrelil brata. Dne 10 julija ob 9. uri večer je v Vel Mengšu ustrelil Mihael Friškovec svojega brata. Zadel ga je v srce. Brat, France mu je bilo ime, se je zgrudil mrtev na tla.

Zastrupil in pobegnil. V Savljah v bližini Ježice je v soboto, 16. julija nenadoma umrla Frančiška Hvastja. Splošno se govori, da jo je zastrupil Miha Kustelj, ki je nenano kam pobegnil in je za njim tiralnica.

Važno za izseljence. Beograd, 19. julija. Ministrstvo za socialno politiko objavlja prizadetemu občinstvu, da se morejo v Ameriko izseliti samo one osebe, za katere so bili vozni listki plačani pred 16. julijem t. l. v Ameriki ali pa, da so bili ti listki deponirani do omenjenega dne pri zastopniki parobrodnih družb. Prodaja novih izseljeniških voznih listkov je prepovedana vsem agenturam in njihovim zastopnikom po vsej kraljevini. Izseljenci, ki imajo do 16. julija kupljene vozne listke, morajo odpotovati najkasneje do 15. septembra t. l. Oni, ki do tega roka ne morejo odpotovati, imajo pravico do povračila vplačane voznine pri zastopstvih, pri katerih so kupili vozne listke.

Volitev župana v Horjulu. Dne 20. julija je bil tu izvoljen županom Ivan Bastarda, bivši predsednik Orla. Župan in vsi svetovalci so odločni pristaši SLS.

Iz Prevoj pri Kukovici. Nove zvonove, ki so bili vliti na Jesenicah smo dobili 19. julija. Sprejem zvonov je bil zelo slovesen.

Nekaj podatkov glede števila prebivalcev v Jugoslaviji. V statistični direkciji so izvršili delo glede nekaterih pokrajin. Po podatkih ima Srbija 2,591.898 prebivalcev in sicer 1,241.063 moških in 1,350.835 ženskih. Toraj je skoraj 110 tisoč več žensk kot moških. Število prebivalcev je v Srbiji od l. 1910 padlo skoraj za pol milijona. L. 1910 je namreč štela Srbija 2,911.701 prebivalca in sicer: 1,503.511 moških in 1,408.190 ženskih, toraj je bilo moških skoraj sto tisoč več. Belgrad šteje danes 111.740 prebivalcev, Skoplje 40.000, Kragujevac 15,096 (leta 1910 pa 24.949), Bitolj 27.600 (proti 48.000 v l. 1914) itd. — V Črni gori ima Cetinje čez 5000, Nikšič okrog 4000 in Gusinje okrog 3000 prebivalcev. — V vojvodini je največje mesto Subotica 101.857 prebivalcev in je toraj drugo največje mesto v Jugoslaviji. Novi Sad ima 39.000, Vel. Kikinda približno 26.000 in Pančevo približno 20.000. — Od ostalih pokrajin podatki še niso točno izračunani.

Spomenica primorskih Slovencev.

Najbolj delavni slovenski poslanec v italjanski zbornici je duhovnik Virgilj Šček. Obiskal je tudi kardinala Gasparrija, papeževega državnega tajnika, kateremu je izročil spomenico, v kateri je izrečena želja, da naj se ustanovi za Slovence v Italiji samostojna škofija, ki bodi odvisna naravnost od sv. stolice in ki naj ima samo domačo duhovščino. Sporedno s tem naj se ustanovi za primorske italijanske vernike samostojna škofija. Izročil mu je nadalje spomenico v prilog preganjanim duhovnikom v Istri, katerim naj se povrne vse izgubljeno imetje, za kar naj se zavzame cerkvena oblast. — Poslanec Šček je nadalje izročil novemu ministrstvu spomenico, v kateri zahteva: 1. Naj se takoj plača vsa vojna odškodnina. 2. Naj se takoj otvorijo vse neotvorjene šole. 3. Naj se jetniki, ki trpijo v preiskovalnih zaporih, takoj takoj zaslišijo. 4. Naj se nemudoma razpišejo občinske volitve.

..**Za sprejetje ustave** je bil samostojnež Urek odlikovan z redom sv. Save II. razreda.

Ljubljanski župan A. Pesek je bil od vlade že potrjen. Toda liberalci hočejo na vsak način še vedno preprečiti njegovo potrditev.

Rafaelova družba, ki bo skrbela za izseljence, se je zopet poživela. Vsi, ki se mislijo izseliti v Ameriko, naj se obračajo nanjo, da ne pridejo goljufom v roke.

Zaresne orožne vaje. Med našimi četami in albanskimi ustaši se vršijo krvavi boji. Vstaše zalagajo Italijani z z orožjem in municijo.

Štirje državni praznik, določeni, 28. julija, Vidov dan. 12. julija, Petrov dan, 1. decembra, dan ujedinjenja, 17. decembra, Aleksandrov dan.

Mariborski župan Grčar je potrjen, čeprav so ga volili tudi komunisti.

Utonil je na Pasjem brodu 20 letni Ivan Glažar iz Verda pri Vrhniki. Bil je ključavničar pri drž. železnici.

Brat brata ustrelil. V nedeljo dne 10. julija je v Mengšu Mihael Friškovec ustrelil svojega brata Franceta. Vzrok alkohol in splošna posurovelost.

Velikanska vročina je nastopila zadnje dni. Toda pri nas je sproti ohladi neurje, ki pride od časa. Iz drugih držav pa poročajo o neznosni suši in vročini, ki povzroča že bolezni. Na Goriškem vlada taka suša, da je letina popolnoma uničena.

Zvonove, ki jih je svoj čas zaplenila avstrijska vlada, zahtevata nazaj ogrska in češka vlada. Ogrska jih je že dobila. Naša vlada jih ne bo zahtevala, ker so bili zaplenjeni katoliškim Slovencem in Hrvatom. Le-ti pa po samostojni centralistični ustavi še v domači državi nimajo nobenih pravic, toliko manj v tuji.

Strela je ubila. V Smledniku je bil pri nalivu dne 12. julija od strele zadet 18letni France Bilban, čevljarski vajenec iz Št. Valburge. Nesel je na polje dežnike.

Rop v mlinu. Mlinarja Franca Krošla v Dečnem selu pri Brežicah sta napadla 7 julija. zvečer dva nepoznana roparja. Eden napadalec je vrgel moža na tla in ga držal, med tem pa je drugi plenil po mlinu. Ropar je moral biti domačin, ker je Krošel opazil, da se je v mlinu dobro spoznal. Roparja sta odnesla 2000 K denarja, hranilno knjižico Mestne hranilnice v Ljubljani, obleko, srebrno moško in žensko uro ter nekaj drobnarij.

Nesreča pri kopanju. V nedeljo 17.julija, se je kopal v Medvodah v Sori g. Franc Sušnik, član Orla v Medvodah. Pri kopanju pa ga je prijel krč in je utonil. Blag mu spomin!

Umor v Savljah? V Savljah je nenadoma umrla Frančiška Hvastja. Splošno sumijo, da je bila zastrupljena. Sum leti na 27 letnega Miho Kunstlja iz Savel, s katerim je imela znanje. Kunstlja zasledujejo, a ga še niso našli.

Samomor ali nesreča. Osebni gorenjski vlak, ki prihaja ob nedeljah v Ljubljano ob pol dvanajsti uri zvečer, je 17. julija ponoči povozil na progi Vižmarje-Medno neznánega možkega. Po elegantni obleki sodeč, ne pripada delavskim slojem. Na kraju, kjer je ležalo popolnoma razmesarjeno truplo, so našli klobuk in palico. Identitete ponesrečenca še niso dognali. Tudi se še ne ve, če gre za samomor ali za nesrečen slučaj. — Nekateri sodijo, da je to truplo Miha Kunstelja, ki ga policija zasleduje radi umora Frančiške Hvastja na Ježici. Vendar ta domneva najbrže ne bo prava.

25 milijonov dinarjev za Baroš in Martinščico. Po načrtu ministra za promet je določeno 25 milijonov dinarjev investijskega posojila za popravo luke Baroš in Martinščice. Ti milijoni pa so mrtev kapital, dokler se vprašanje Baroša ne reši. Upamo, da se to vprašanje bliža odločitvi. Za nas je položaj ugoden in če bodo naši diplomati pokazali dovolj sposobnosti in spretnosti, bo zadeva kmalu za nas ugodno rešena.

Železnica Kočevje — Brod — Moravica se je začela trasirati 18. julija.

Zlato mašo je dne 26. julija praznoval na Dovjem ondotni župnik preč. g. Jakob Aljaž. Mnogozasluženemu skladatelju in planincu, nad vse gostoljubnemu gospodu naše najiskrenejše čestitke in še mnoga, mnoga leta v zdravju in zadovoljnosti!

Darilo regentu. Francoska vlada je povodom ponesrečenega atentata na našega kraljeviča podarila regentu lahko vojno križarko, na kateri se je 1916 odpeljal s Krfa na Francosko.

Zanaše fante-vojake. Poslanec Ljudske stranke dr. Šimrak je vložil na vojnega ministra sledečo pritožbo: Druga četa I. bataljona 13. pešpolka v Splitu je 29. julija 1921 na dan sv. Petra in Pavla, ki se v katoliški cerkvi praznuje kot velik praznik, morala na vaje na Petrovo poljano pri Splitu. Pešec Stjepan Subotič je zaprosil v imenu svojih katoliških tovarišev g. potpolkovnika Bajaloviča, da jih pusti v cerkev. Ta pa je na prošnjo odgovoril: "Kakovo Petrovo? Nema Petrova kod mene, ni crkve! Marš deset dana u zatvor!" Ko je o tem čul kapetan Gojko Jovanović, je tudi on obsodil Subotiča in še pet do šest pešcev katoliške vere na pet dnevni zatvor.

Nadalje ugotavlja poslanec dr. Šimrak v svoji interpelaciji, da se pod komando teh dveh gospodov dogajajo večkrat slučaji ki so znak protizakonite nestrpnosti proti vojakom katoliške vere. Isti kapetan Jovanović je edinemu židu svoje čete na dan njegovega praznika dovolil, da praznuje in odide iz vojašnice.

Poslanec zahteva od ministra, da se ravnanje z vojaki v Splitu preišče, ker je sam minister že obljubil v ustavnem odboru, naj mu poslanci naznanijo vse slučaje. Interpelant ugotavlja končano, da je n.pr. 3. bataljon na dan sv. Petra in Pavla imel cel dan prosto — so vojaki mogli v cerkev. Tedaj zadene krivda le poveljstvo 1. bataljona, ki vsled tega zasluži strogo kazen.

Za pravoslavnega škofa v Sloveniji je imenovan Ilarin Zeremski, pravoslavni škof v Gornjih Karlovcih. Opraviti ne bo imel ničesar, ker najnovejšim slovenskim pravoslavnim je pravoslavje toliko mar kot preje katoličanstvo.

Se splača prodajati slovenskega kmeta. Ministri so slenili, da se jim zviša mesečna plača na 50.800 kron. Minister Puceil je že vedel, zakaj je prodal slovenskega kmeta.

Umrl je po dolgi bolezni v Št. Jurju pri Litiji 20. julija 1921 daleč okoli dobro znan 81 letni Janez Damjan po domače Kovač. Z pokojnikom je legel v grob marljiv in dober gospodar ter krščanski mož; v Litijskem občinskem odboru je deloval celih 40 dolgih let ter vedno zastopal odločno stališče SLS ter branil koristi kmeta. R.I.P.

V Trbovljah je umrl 8. julija nagle smrti imoviti posestnik Durnik Feliks v starosti 50 let. Šel je na travnik kosit, kjer se je zgrudil na tla. Ko ga njegov sosed mimogrede ugleda v sumljivem stanju ležečega, gre k njemu, skušal ga spraviti k zavesti, toda bil je že v zadnji izdihljejih, še vedno koso držeč. Rajni je bil že več let vedno slabega zdravja. bolezen si je nakopal v tukajšnjem rudniku; vzgled nam je bil vrlo pridnega gospodarja in krščanskega moža, kar je pokazal ob vsaki priliki. — Svetila mu večna luč!

Utonil je v Savi pri Zagorju 25 letni uradnik južne železnice Alojzij Eppich.

Po nesreči se je ustrelil na lovu Rudolf Gale iz Rožne doline. Čez 20 minut je bil mrtev.

Toča. Toča je pobila skoro vse pridelke pri Sv. Duhu nad Krškem. Nevihta je drvela po celem pasu od Krškega do Kostanjevice in trajala od treh popoldne do polpetih popoldne. Toče se je naletelo celih 15 cm na debelo. Umevno, da so vsi poljski pridelki in vinogradi popolnoma uničeni. Upali smo, da bo letina dobra, pa namenjena nam je šiba. Prebivalci so obupani in prosijo pomoči. Uničen je ves živež in celoten zaslužek. — Toča je potolkla tudi na Brezjah na Gorenjskem. Nesreča je zadela 8 posestnikov, katerim je uničen ves pridelek.

Železniška nesreča. Dne 20. julija je peljal neki častnik oddelek vojakov čez železniški most v Sisku. Kar pridrvi ekspresni vlak, trije vojaki obleže mrtvi, 7 jih je bilo težko ranjenih, mnogo pa lahko ranjenih.

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

Glavnica $50,000.00

Prebitek $50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Plačujemo po 4 odstotkov obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo Inozemskemu oddelku.

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj preje, je sedaj potreben ta opomin, kajti vsled večje množine denarja med ljudstvom delaju špekulantje velike dobičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno vlogo

po 3 odst.

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nazorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavljajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bodemo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital $150,000.00 Prebitek $360,000.00

VELIKA RAZPRODAJA ČEVLJEV.

Vaš prijatelj **Philip Denmark** Vam sedaj ponuja vso svojo zalogo najboljših čevljev po jako znižani ceni vsled tega, ker bo odprl novo trgovino. Ne pozabite naslova:

5213 Butler St., Pittsburgh, Pa.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Ako potujete v staro domovino

boste našli v svojo lastno korist, da nosite svoj denar v obliki

Potniških čekov

Traveler's Checks.

na katerih je označena svota, kojo želite vzeti v AMERIŠKIH DOLARJIH. Ti čeki—kadar vnovčeni v Evropi—bodo zavarovali in tvorili njih celo (polno vrednost v evropejskem denarju.

Potniški čeki so POPOLNOMA VARNI in vas varjejo pred izgubo ali tatvino denarja. Te čeke ne more nihče drugi zamenjati, kot VI SAMI!

KUPITE TOREJ VAŠE POTNIŠKE ČEKE V TEJ BANKI.

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

Zgodovinski podatki Združenih držav.

(Nadaljevanje.)

Ker je šlo temu plemenitemu generalu Oglethorpe številno dobrodelnih organizacij na roke in je k temu celo sam angleški parlament pripomogel z 50 tisoč dolarji, je Oglethorpe nekega dne v novembru l. 1732 odrinil z 120 izseljenci proti Ameriki in se vstavil v Charlestonu, kjer so ga nad vse prijazno sprejeli. Od tam je jadral dalje proti jugu do reke Savannah in na nekem kraju ustanovil mesto jednakega imena. Tako je tudi od tamošnjih Indijancev kupil nekaj ozemlja in sklenil ž njimi pogodbo.

Prvi charter pokrajine Georgia je določal, da morajo ostati državni nadzorniki za dobo 21 let v svojem uradu; zatem naj pa angleški kralj določi novi ali obdrži stari način vladanja. Katoličanom je bilo izseljevanje v Georgio strogo zabranjeno, tako tudi suženstvo s črnci in uvoz opojnih pijač. Noben naseljenec v Georgiji ni smel sprva lastovati več kot 500 akrov zemlje. Državna cerkev v Georgiji je bila anglikanska, za koje vzdrževanje so morali tudi vsi kolonisti plačevati posebne davke.

Vojna s Španijo.

Drugi vzrok, čemu se je hotelo baš v Georgiji število kolonistov pomnožiti je bil ta, ker so v Floridi živeči Španci skušali svojo mejo na severu razširiti. L. 1739 je izbruhnila vojna med Anglija in Špansko; generalu Oglethorpe je bila izročena večja ekspedicija, s katero naj napade v Floridi živeče španske naseljence. Oglethorpe je v resnici z 2000 možmi obkolil glavno mesto Floride, St. Augustine, kjer je bil na svoje veliko razočaranje premagan in pognan do Georgije. Španci so Oglethorpove čete zasledovali in vedno naprej podili, dokler se ni pri Frederici nekega dne v maju 144 vnela huda bitka. To pot so bili pa Španci z velikimi izgubami premagani in nazaj potisnjeni.

Pod Oglethorpom ni bilo v Georgiji ljudstvo povšem zadovoljno, ker je manjkalo pravih postav. Celo sami državni nadzorniki so l. 1752 obupali ter izročili pokrajino Georgijo angleškemu kralju. Georgia je bila zadnja kolonija, katero so Angleži v Ameriki ustanovili.

IV. POGLAVJE.

Francoski raziskovalci. Misijonarji.

Čuli smo že, kako so se Francozi l. 1608 naselili ob reki sv. Lovrencja v Quebecu. Baš ta kraj je bil velike strategične važnosti, ker leži ob glavni prehodni cesti do velikih jezer in Mississippi doline. Te Francoske izseljence je vodil pogumni Champlain. Ker je kmalu po prihodu nameraval doseči simpatijo z Indijanci, je povabil več frančiškanskih rednikov iz Francije, da so svoje misijonske postaje ustanavljali med poganskimi Indijanci ob reki Sv. Lovrenca. Leta 1615 je eden izmed teh frančiškanov vstanovil prvo postajo ob zalivu Groma (Thunder bay) L. 1625 je prišlo zopet nekaj jezuitov iz Francije. Ti so z največjo težavo prehodili vse gozdove ter planote osobito proti severozapadu ob Superior jezeru; tekom nadaljnih 50 let so dospeli že do Mackinac-a, Sv. Ignacija, Sault Ste. Marie, (v današnjem Michiganu), dalje do Green Bay, (v današnjem Wisconsin) ter do mnogih indijanskih naselbin v današnji Minnesoti. Father Menard je l. 1661 ustanovil večjo misijonsko postajo na južni strani Superior jezera ob zalivu Sv. Terezije. Pogumni in za razširjanje sv. vere vneti Father Menard je ponesrečil na svojem obisku že krščenih Huron in jancev. Tudi Father Allouez je bil vnet misijonar na severozapadu.

Leta 1899 je Zgodovinska družba države Wisconsin v Depere postavila spominsko tablo v počast temu misijonarju, (Rev. Allouez-u) ustanovitelju prvih misijonskih postaj v Wis.; v državi Michigan se pa nahaja mesto in pošta z jednakim imenom. (Op. ured. V onih okrajih so baš 200 let zatem delovali tudi naši znani slovenski misijonarji pok. škof Baraga, Rev. Frančišek Pirc in drugi.)

Francoski misijonar Allouez je za tem ustanovil svojo postajo v La Pointe na otočju Apostolov v bližini današnjega mesta Superior, Wis. Kasneje se je navedenec sestal ter pridružil Fathru Dablon-u predstojniku kanadskih misijonov in z najbolj slovečim misijonarjem naše zgodovine — Father Jakobom (James) Marquet-tejem.

Marquette in Jolliet raziskujeta dolino Mississippi l. 1673.

Frontenac, tedanji guverner Nove Francije (v Ameriki) je želel, da bi se našlo vodno pot proti Južnem morju. V to svrho si je izbral Louis Jolliet-a, jako uglednega trgovca v Montrealu, Kanada. (Označeni trgovec in raziskovalec se je pisal Jolliet. Po tem je vzelo naše mesto Joliet svoje ime. To ime bi se moralo pravilno glasiti Jolliet, ne pa Joliet. Op. ured.) Meseca maja l. 1673 sta se Father Marquette in Louis Jolliet s petimi tovariši odpravila z misijonske postaje Sv. Ignacija v Severnem Mich. da bi izsledili kako reko proti zapadu, o katerem so Indijanci toliko lepega pripovdovali. Ta družba je v malih indijanskih čolnih veslala po Lisičji reki (Fox river) od tam je dalje križala Winnebago jezero ter dospela do reke Wisconsin. Dne 17. junija l. 1673 (mesec dni po odhodu) so dospeli ti raziskovalci do kraja, kjer se danes prostira naselbina Prairie du Chien; ondi še le so spustili svoje čolne v velikansko reko, kateri so Indijanci nazivali Mississippi, to je največja reka ali veletok v Združ. državah. Father Marquette je to reko krstil na ime "Conception" (Spočetje).

Ti prvi belokožci ob gorenjem delu Mississippi so začeli dalje veslati v dveh čolnih iz brezovega lubja. Koliko veselja je zavladalo med njimi, ko so zagledali veliko in krasno reko Mississippi. Father Marquette se je pri tej priliki izrazil: "To je dan veselja, kojega ne morem opisati!. "Za srečno in uspešno delo (najdbo) so se zatem vsi Bogu iskreno zahvalili in so veslali po mogočni reki naprej, dospevši do reke Ohio. Med potjo so naleteli na številna indijanska plemena, katerim so oznanjevali sv. krščansko vero. Zatem so dospeli do kraja, kjer je že pred 130 leti umrl raziskovalec De Soto, o katerem smo že sprva pisali. Ondi so se navedeni raziskovalci bali, da ne padejo krutim Špancem v roke; to jih je preplašilo, da so se nazaj obrnili. Pri tej priliki so dospeli do reke Illinois kjer je Father Marquette izpreobrnil nekaj Kaskaskias Indijancev. Od tam so pa priveslali do Michiganskega jezera, dospevši do Green Bay (Zeleni zaliv) nekega dne meseca septmbra. Na ta način je označena družba v malih čolnih priveslala 1500 milj dolgo razdaljo, ali pot.

Jolliet in par njegovih spremljevalcev so se od tam napotili zopet domov proti Montrealu. Tedaj se je Jollietu pripetila prva večja nesreča, da se je njegov čoln prekucnil v valovih deroče reke Lachine. On in njegovi tovariši so si komaj rešili življenje. Jolliet je imel tedaj pri sebi mnogo važnih papirjev, opisov in zemljevidov, ki so opisovali njegovo dolgo in zanimivo potovanje. Vse te listine mu je pa voda odnesla. L. 1681 je Father Marquette to potovanje natančno spisal v svoji knjigi, ki je izšla v Parizu.

Čez leto dni zatem se je Rev. Marquette zopet podal na potovanje, da bi med Kaskaskias Indijanci ustanovil novo misijonsko postajo. Žal pa, da je kmalu po prihodu v ono naselbino nevarno zbolel; želel si je umreti med svojimi tovariši v misijonski postaji sv.Ignacija. Pa ure zemeljskega potovanja so bile temu pogubnemu in vnetemu misijonarju preštete— Ko so ga njegovi tovariši v naglici domov spremljevali, je pobožni Father Marquette, dne 19 maja l. 1675 umrl na obrežju michiganskega jezera, na kraju, kjer se danes prostira mesto Ludington. Predno je za vedno zaspal, je še zahvalil Boga, da mu je bila dana prilika umreti kot jezuit na pustinjah med izpreobrnjenimi Indijanci.

Truplo pokojnega misijonarja Marquetteja so kasneje prepeljali k Sv. Ignaciju in položili k večnemu počitku; na njegovem grobu so postavili primeren spomenik. Država Wisconsin je temu zaslužnemu misijonarju tudi postavila krasen spomenik pred državnim kapitoljem v Washingtonu, D. C. Tako se nahaja dandanes širom držav več mest in naselbin s tem imenom; v Kans., Nebr., Wis. in Michiganu. V Marquette, Mich., se nahaja krasna katedrala, kjer počivajo trije naši ameriški slovenski škofje: Baraga, Vrtin in Mrak. Po raznih državah je tudi dosti Marquette okrajev (counties), po mestih vidimo ceste in ulice s tem imenom, razne šolske zavode, društva in dvorane v počast in spomin enemu izmed najbolj slavnih katoliških misijonarjev, naše dežele.

(Dalje sledi.)

SUHA ROBA.

Uredil Franc Milčnski.

MATEVŽEVA MINA.

Matevž se je oženil z gorenjsko Mino in je bila svatba imenitna, srebali so trojne vrste mleko, "mlajku kar taku, mlajku zasedenu in kislu mlajku," jedli zraven trojne vrste krompir in vsak je imel svojo žlico.

Nevesta ni bila napačna. Pravili so o njej, ko še ni imela moža, da je šla po domači vasi in vlekla za sabo vrv.

"Mina, kam pa, kam?"

"Tele ženem na pašo."

"Pa kje imaš tele, ko prazno vlečeš vrv?"

"Glej spaka, doma sem ga pozabila."

Pa se ne ve, ali je resnična ta storija ali ne. Mina je pač imela svoje kreposti, svoje slabosti pa tudi. Kdor je brez greha, naj pobere kamen, pa bo imel skalo v rokah!

V cerkev je hodila rada, roke je imela dobre za delo, le glava ji je bila bolj trmasta: zadnja je morala obveljati vsakikrat njena beseda.

Vroč je bil dan, pa se je s polja gredoč ustavila v cerkvi in vzdihnila k Mamki božji, naj bi ji izprosila milost, da bi ji zdajle doma mož Matevž privoščil polič vina. Drugih želja tisti hip gorenjska Mina ni gojila.

Za altarjem je imel tedaj ravno opravila mežnar. Bil je šegave sorte, slišal je Mino pa je spačil svoj glas, da je bil tanek kakor otroški, in je rekel iz svojega skrivališča: "Polič je preveč, ga bo maseljček dosti."

Pa je mislila lončarja Matevža Mina, da ji odgovarja Bobec v naročju svoje svete Mamice pa se ji je zameril in ga je zavrnila: "Tiho bodi, petelinček! Kaj bi mi zavidalo! Bodo že mama sami odločili, ali je polič preveč ali ne!"

No, ni bilo doma ne poliča, ne maseljca. Ampak je rekel Matevž: "Mina, vzemi cekar in štruco, greva vezovat brata Andrajca ženo, bo jutri njen god."

Mica je bila žejna, ali se je tolažila, da pri Andrajcu ne bo suše na mizi, vzela je cekar in štruco in sta šla.

Pa ju je peljala pot čez strmo snožet, pod snožetjo je žlaborel živahen potoček.

Je dejal Matevž: "Lej, ljuba moja žena, kaku je snožet gladku pokošena!"

Žena je bila od žeje slabe volje pa je rekla: "Postrižena je."

On, da pokošena.

Ona, da postrižena.

On hud, ona še bolj. Ona se zapodi vanj, on se ji umekne in Mateževa Mina štrbunkne v potok, da jo je čez in čež zagrnila voda. Ali še je migala z dvema prstoma, da je snožet postrižena.

Si je mislil Matevž: "Čakaj, ko vsako reč siliš nerobe, nemara tudi voda tebe nese drugače." In jo je šel lovit naproti vodi.

Ona po se je tedaj napila najboljšega božjega vinca za maselje, za polič, še za bokal in ko jo je minila žeja, jo je minila trma tudi, ujela se je na rakitje in klicala na pomoč:

"Pomagaj, mož, snožet je pokošena!"

Prihitel je od one strani še Andrajec in sta jo z možem potegnila na breg.

In pravijo, ko se je preoblekla in posušila, je bila prav prijazne volje, da je bila še škricu všeč iz Kočevja, ki je bil tudi v gostih. In mu je bila bolj všeč, kakor je godilo Matevžu. In je rekel Matevž:

"Ljuba moja žena, zdi se mi, s škricem sedita preveč ne tesnem."

Reče Mina: "Meni se zdi tudi."

"Reci mu, de ne smaj!"

"Pa mu ti reci, jaz mu ne znam jezika!"

Pa je Matevž znal vsake vrste jezikov pa je cebnil škrica s škornjem, da je škric kar razumel in se prijazno poslovil.

Kolikor znaš jezikov, toliko šteješ mož, pravi pregovor in je resničen.

POJDITE NO SEM, VODA JE DOBRA.

Nepotrebno je še posebej razlagati vam, da je kopanje kot del telesne vadbe in čistosti zelo umestno, sveže, prijazno in dobro za zdravje vsacega človeka. Zd čisti duh je potrebno, da imate čisto telo. Sicer se pa mora držati telo čisto ne samonazunaj, temveč tudi na znotraj. Trinerjevo grenko vino je zdravilo, katero vam očisti vaš želodec in vse prebavne organe, ter jih obdrži čiste. Ojača ves sistem in vas vpostavi v pravo stanje, da se lahko bojujete proti slabi prebavi, zaprtnici, glavobolu, nervoznostim in drugim elementom, ki so v zvezi s želodčnimi nerednosti. Ako vaš bližnji lekarnar ali trgovec z zdravili nima v zalogi Trinerjevega grenkega vina,, tedaj zahtevajte, da ga takoj naroči, kar resnično je težko dobiti kako drugo zdravilo za gori označene bolezni. Mrs. Frank Odett nam je pisala iz Susanville, Calif., junija 28. 1921: "Trinerjevo grenko vino mi izvrstno pomaga." Jaz imam sedaj izvrstno slast do jedil in se počutim veliko močnejša.

(Advertis.)

PESEM OD VELIKE SUŠE L. 1921.

Suša huda in vročina
Letos tare celi svet;
Take solnčne pekočine
Ni že bilo mnogo let.

Naj debela, suha lica
Ima človek in kosti;
Vsled vročine vsakdo "švica"
In po noči težko spi.

Mesecev samo dva para
Letos bode še prešlo — —
O božiču se nemara
Bomo greli za — pečjo!

*

Pa kaj suša ta velika
Proti pravi suši je?!
"Prohibišen", ta nas pika,
Tare in pritiska vse.

V naši svobodni deželi
Volstead zakon nas jezi;
Ker so nam pijačo vzeli
Svet se klaverno drži.

Včasih iz galonce pili
Smo doma ga in drugod;
Piknik, "bal" kak priredili,
Pivo teklo je povsod.

*

Vsa pa suša ta vremenska
In pijače nista nič.
Žepna suša salamenska,
Ta nas tepe kakor bič.

"Štaparija", slabo delo,
Plače nizke in od muh;
To povzroča krizo celo —
Da trpin je vedno suh.

Rockefeller pa miljone
Šteje, dela dan za dnem —
Dobro bilo bi res to, — ne?
Da bi dal jih nekaj sem!

Mike .C.

SLOVESEN SPREJEM ANGLEŠKEGA BRODOVJA V JUGOSLAVIJI.

Belgrad, 19. julija. Danes sta priplula semkaj dva angleška monitorja in ena patrolna ladja. Angleškemu rečnemu brodovju so tukajšnji krogi priredili svečan sprejem. Ob prihodu so Angleži oddali 21 topovskih strelov v pozdrav, nakar so se naši odzvali tudi z 21 streli. V pristanišču je Angleže pričakovala godba kraljeve garde. Zvečer jim je bil prirejen banket v Oficirskem domu. Angleški predstavniki bodo posetili ministrskega predsednika Pašiča ter ministra vojne in mornarice generala Zečeviča ter še nekaj uradnih oseb, nakar angleške ladje odplovejo proti Novemu Sadu, kjer jih bo svečano sprejelo naše rečno brodovje. — Temu sprejemu je treba z ozirom na naš vnanjepolitični položaj posvetiti največjo pozornost.

IVERI.

Da, pravico do življenja in obstanka ima vsakdo na svetu; lahko pa umreš za lakoto, ako bošš na svetu samo lenaril.

*

Dvom o prčakovanem uspehu, t bo prnesel neuspeh.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

ŽENITNA PONUDBA.

Želim se poročiti s Slovenko, ki je približno moje starosti, bodisi dekle, ali vdova. Jaz sem vdovec star 46 let, ter imam četvero otrok; najstarejši je star 12 let, najmlajši pa 5. Imam stalno delo, nekaj prihranjenega denarja in lasten dom.

Katero veseli naj mi piše, ter pošlje svojo sliko.

Josip Požek,
317 Fulton St.
Mohawk, Mich.

Direktno

v **Dubrovnik, Reko** in **Trst** lahko potujete, če kupite **šifkarte** pri meni.
Dopremljam rojake iz kraja.
Izvršujem vse bančne posle. Sprejemam denar na uloge in plačam 4% obresti. Vloge izplačujem brez napovedi, ali vsaki čas. Pošiljam denar v **kronah, dinarjih** in **dolarjih**. Pišite po cenik.

EMIL KISS, bankir.
133 Second Ave. New York, N. Y.

NAJNOVEJŠE IZ CHICAGE.

Naš sobrat Ivan Gottlieb je odprl novo trgovino z manufakturnem blagom na 1821 zap. 22ta ulica. To je torej prvi in edini Slovenski Dry Goods Store v Chicagi.

Ker je cena blagu zadnji čas zelo padla, in on se je založil popolnoma z svežim blagom, prodaja po tako nizkih cenah, da so vsi iznenadeni. Pošilja tudi po pošti na vse dele Združenih držav, kakor tudi v stari kraj.

Ako hočete biti pošteno postreženi, obrnite se do njega. Njegov naslov je:

JOHN GOTTLIEB,
1821 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vozni red parnikov.

NEW YORK—DUBROVNIK—TRST.

23. avg. Italija	3. razred $100.00	2. razred $175.00
27. avg. President Wilson	3. razred $110.00	2. razred $200.00
2. sept. Belvedere	3. razred $100.00	2. razred $175.00
3. sept. Madonna	3. razred $100.00	2. razred $175.00
17. sept. St. George (samo do Dubrovnika)	3. razred $100.00	2. razred $175.00
24. sept. Argentina	3. razred $100.00	2. razred $175.00
15. okt. President Wilson	3. razred $110.00	2. razred $200.00

K navedenim cenam pride še $5.00 davka.

OTROCI so v 3. razredu prosti pod enim letom. Od 1 do 5 let plačajo četrtino karte. Od 5 do 10 let plačajo polovico. V 2. razredu plačajo otroci polovico karte od 1. do 10 let.

Iz Trsta naprej—Na teh linijah se dobi karta prav do Ljubljane ali Zagreba $1.90.

NEW YORK—HAVRE.

17. avg. Paris	3. razred $100.00	2. razred $135.00
25. avg. La France	3. razred $100.00	2. razred $135.00
27. avg. Rochambeau	3. razred $ 90.00	2. razred $125.00
1. sept. La Fayette	3. razred $ 90.00	2. razred 125.00
3. sept. La Lorraine	3. razred $ 90.00	2. razred $125.00
10 sept. La Savoie	3. razred $ 90.00	2. razred $125.00
14. sept. Paris	3. razred $100.00	2. razred $135.00
22. sept. La France	3. razred $100.00	2. razred $135.00

K navedenim cenam pride še $5.00 davka.

Otroci pod enim letom plačajo $5.50, od 1 do 10 let plačajo polovico. Na tej linije se dobe kabine v 3. razredu.

Karta se lahko kupi prav do Ljubljane, Trsta ali Zagreba in stane: Od Havre do Ljubljane $9.00—od Havre do Trsta $13.00—od Havre do Zagreba $10.00.

Kdor pa hoče udobno potovati, temu priporočamo, da vzame v Parizu Oriental Express vlak, ki vozi iz Pariza direktno v Ljubljano in se zato ni treba presedati.

NEW YORK—CHERBOURG.

(Cherbourg ni daleč od Havre).

18. avg. Berengaria	3. razred $100.00	2. razred $140.00
20. avg. Lapland	3. razred $ 90.00	2. razred $125.00
23. avg. Aquitania	3. razred $100.00	2. razred $140.00
27. avg. Finland	3. razred $ 90.00	2. razred $120.00
30. avg. Saxonia	3. razred $ 90.00	2. razred $125.00
31. avg. Adriatic	3. razred $ 90.00	2. razred $130.00

K tem cenam pride še $5.00 vojnega davka.

OTROCI plačajo na teh linijah pod 1 letom $5.50, od 1 do 10 let polovico in nad 10 letpolno karto.

Na teh linijah se lahko kupi karta do Trsta, Basela, Buchsa ali Dunaja. Za vožnjo iz Cherbourga do Ljubljane se računa z navadnim transportnim vlakom okrog $10.00.—Lahko se pa vzame direktni ekspresni vlak, ki vozi iz Pariza do Ljubljane okrog 36 ur.

PRIPOMBA: Navedeni vozni red i podvržen spremembam.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na bančno in potniško tvrdko:

Zakrajšek & Češark

70 Ninth Ave. New York City.

IZDAJALEC.

Ruski spisal A. A. Bestužev.

Poslovenil J. J. K—g—j.

Naposled so se izročili poljskim četam ruski izdajalci, nekateri iz navade k boju in brezdomovju, drugi iz koritoželjnosti, tretji iz nade, si vrnejo z ropom, ker se jim je vzelo. Razkošje in uboštvo sta se hkratu jasno videli v taboru. Tu je hodil stražnik z zarujavelo halebardo ves raztrgan, a s pozlačeno čelado; drug v baržunastem kaftanu a pol bos; tu napajajo konja s srebrno zajemalnico, a tam leži na dragem skakaču mesto sedla vrbovina. Sukneno zagrinjalo, natakneno na sulico, zagrinja iz suknje napravljen šotor kakega korneta, kateri počiva na medvedji koži, naslonivši glavo na sedlo. Tu je zopet raztegnena bobrova odetev na umazani slami. Vse to je čudno in divje, a vse kipi v življenju in moči. Povsod govorjenje in rezgetanje konj,v mraku zvenketanje in bliskanja orožja.

Pri ognju pred šotorom je ležal na preprogi Lisovskij in z njim dva izdajalca: Hvorostin in Sitckij. Krepka postava in surovo, zagorelo obličje sta kazala v Lisovskem hrabrega vojaka, a bistre oči in na čelu zamišljene gube izkušenega vodje. Neskrbni Hvorostinin je že trdno spal, ker ga je utrudilo klanje in vino, kakor je bilo videti po njegovi okrvavljeni sablji in prevrženi kupici.

"Pij, tovariš, pij," je govoril Vladimirju pobojnik Lisovskij, nalivaje kupice. — Operi si bojno utrujenost, osreči svoje otožno srce z radostnimi solzami vinograda! Poglej, kako vre in v biserni peni skriva svojo rudečico to nekupljeno vino. Iz njega pihlja nekako blagodejno hladilo; ni zaman skrivalo svojega žara v dvornih ledenicah, da bi pregnalo togo carjev... Tovariš! pij, ono polajša tudi tvojo!"

"Ne, Lisovskij, nikakor ne. Peklenska toga plava na vrhu, a vino neti ogenj v krvi, ki itak brez njega gori. Videl sem, kako je teklo to vino kakor morje na mizah Godunova in Dimitrija.

Videl sem v bližini obeh a veruj — ono ni zbrisalo otožnosti z venčanega čela in... nahajajo se neozdravljive rane, neutrudljive misli, katerih nikdo, nič na svetu ne more izruti iz trpeče duše!"

Tako je govoril Vladimir v otožnosti globoki in nehinavski. Njegova usta, še pokrita s prahom, so trepetala, a na licu, oškropljenem s krvjo, so se izraževale duševne muke.

Ginjeni Lisovskij je pil zamišljeno iz svoje kupice; sočutje se je odzvalo v njegovem trdem srcu. Tako so tudi v najnepristopnejših stolpih skrivna, a prehodna zakotja. Res, da se nista nakrat našla ta dva značaja: vladoželjnost vodje je razkačila Sitckega; vodji ni ugajala v Sitckem nepokornost. A v prvem so srčne strasti, katere je pomirila vojna in častihlepnost, rade popuščale nasproti drugemu svojo nekdaj neukrotljivo voljo; Sitckemu se je pa prikupila Poljakova odkritosrčnost. O zvestobi ruskih odpadnikov se je Lisovskij prepričal popolnoma; z rusko krvjo so zbrisali s sebe rusko ime, a Vladimir je hotel izraziti svoja čuvstva onemu, kateri jih je mogel čutiti. Pri vsem tem sta bila oba goreča; obeh beseda je bila pisana z nekakimi čudnimi barvami, kakor vstočna tkanina — in Lisovskij, ta groza Rusije, kateri se je poslej proslavil v nemški verski vojni, se je združil z izdajalcem, ki ga je vodil v svojo domovino. Ne vem, je li bilo to prijateljstvo iskreno ali koristolovsko, vendar sta postala nerazdružna. Bilo je tako, kakor ko se srečata dva potoka: penita in ravsata se, a nepremagana oba, zlivata s šumom svoje valove in drvita po jedni strugi.

Molče je podal Lisovskij Vladimirju roko in krepko, pomenljivo jo stisnil.

"Lisovskij!" je rekel tedaj Vladimir: "vidim, da prijateljsko vprašanje sili na tvoje ustnice — jaz je hočem prehiteti. Da, zakaj bi si ne olehčal srca, katero mori tajna žalost? Zunanjost me obdolžuje, bolj kakor me obsodi priznanje, ker ti me lehko razumeš! Poslušaj!

"Tukaj sem zagledal luč sveta, a popotno sedlo je bilo moja zibeljka, in kakor v sanjah se spominjam vojnega tabora, gromenja, krvi in plamena krog sebe. To je bilo tačas, kakor sem izvedel poslej, ko so Švedi premagali mestece Padis v Čudski deželi. Tu je bil neustrašeni starček Danilo Čihačev, kateri je zavrgel dogovore in zadnji padel na truplih svojih borilcev, na poverjenem mu zidovju. Moj oče, tamošnji podvojvoda, je bil ranjen,, ubežal z bojišča in rešil mene in mojo mater. Ta krvavi prizor je pretresil moje triletno srce in vtisnil v njem bujne, neukrotljive strasti. Očeta se ne spominjam — umrl je kmalu po bitki, a mati me je zanemarjala radi mlajšega brata. Kakor burja v puščavi je prehrumela moja mladost, niti v otroških letih nisem poznal druge radosti kakor pokoj. Svojih sovrstnikov sem se ogibal, njih igre so se mi zdele obžalovalne; meni je bilo v zabavo to, česar so se bali celo mladeniči: divji konji, zverinski lov, ponočni mrak in viharno jezero. Veselil sem se nevarnostij in najbolj sem preziral one, kateri so se jih bali. Kmalu me je poklicala narava in krasota med orožnike na dvor Feodorjev in ravnodušno sem ostavil ta rojstni kraj: tačas je letela pred menoj rajska ptičica — nada in slepila me s svojimi svetlimi perotnicami.

Začetkom me je oslepil dvorni blišč, a tem črnejši se mi je pokazala črnoba poslej. Povsod sem videl sleparstvo in kovarstvo, lepa lica, a neginljiva srca, priliznjenost, kateri nikdo ni verjel, a vsakdo jo zahteval, modrovanje neumnosti in bahaštvo ničnosti! Čutil sem, kako mi je upadal pogum v krogu ljudij, katere bolj greje smehljaj ljubimcev nego vzajemna šuba (tačas so dajali bojarom na dvoru za praznike in sprejeme bogate dvorne šube "kožuhe" in kaftane,) kateri ne morejo živeti brez nizkostij, ničemur potrebnih! Dan za dnem mi je dvor zoprnejši... in iztrgal sem se iz zaduhlih palač Kremlja, da bi dihal vabeči me veter in burjo, d abi maščeval na zverini svoje sovraštvo do ljudij. Vendar iz nekake pogubne navade sploh nisem mogel živeti brez ljudij, katerim se nisem mogel privaditi. Taka je veriga društva: sneti je ne moremo, a raztrgati si je ne upamo. Zasedel je prestol Godonov, leta so se vlekla in le časih je vabilo mojo dušo k nekaj silnemu, enkaj groznemu — naposled vzbudila jo je trobenta upora. Kakor vrana sem zatrepetal, ko sem slišal o krvi, in radost no poletel k Novogorodu-Severskemu.

(Dalje prih.)

Na tisoče žena,

ki so slabe, nervozne, izdelane in trpe vsled neregularne periode, dobe odpomoč, ko vzamejo

SEVERA'S REGULATOR

(Severjev Regulator). Ta regulator goji moč, premaguje bolečine in regulira ženske funkcije. Zadoščenje je dajal skozi štirideset let.

Cena $1.25.

Dobite ga pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Ljudje s kilo.

Na tisoče ljudi z utrganjem (kilo) si lajšuje trpljenje s tem, da nosijo in rabijo STUARTOVE umetne PRILEPLJIVE PLAPAO PODLOGE (blazinice). Vrzite torej proč voj stari kilni pas. Ne nosite več jeklenih al gumijastih trakov, ki vas tišijo in tudi lahko vbodejo. Naj Vam mi dopošljemo za poskušnjo eno.

VRZITE PROČ SVOJ KILNI PAS.

Ne računamo za isto ničesar. Naj vam dokažemo številno slučajev, kaj so PLAPAO PODLOGE za druge že dobrega storile. Pišite po našo knjigo o utrgovanju (kili), tam boste mnogo zvedeli o tej neprijetni bolezni. Mi imamo zaprisežena spričevala in zahvalna pisma iz vseh delov države, kjer je dokazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljše in da so že mnogim kilo odpravile. NE ODLAŠAJTE IN NE ČAKAJTE minute več. Pošljite nam svoje ime in naslov ŠE DANES. Mi Vam bomo takoj poslali a poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO in knjižico o utrganju. Naslov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

PRISELJEVANJE V AMERIKO UTEGNE BITI PREPOVEDANO.

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za slučaj neuspelosti ali zakasnelosti prošenj povrnem denar.

MATIJA SKENDER
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

V BLAGOHOTNO UVAŽEVANJE.

FRANZ LUBAS, izdelovalec harmonik, mi je sporočil, da so mi harmonike odposlani, ter jih pričakujem v par dneh, ter jih lahko sedaj naročim, kolikor hočem. Lubas se je preselil iz Jugoslavije v Avstrijo; toliko v pojasnilo vsem onim, ki so me vprašali, kedaj dobim zopet njegove harmonike.

ALOIS SKULJ
323 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y.

ANTON ZBAŠNIK.
SLOVENSKI JAVNI NOTAR.
Telefon urada: Court 3459
soba 102 Bakewell Bldg.,
Pittsburgh, Pa.
na domu: Fisk 232-J.

Izvršuje vsa v notarski posel spadajoča dela, kot na pr. POOBLASTILA, KUPNE POGODBE, IZBRISNE POBOTNICE, VKNJIŽBE, OPOROKE in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Prevzame tudi razne preiskave tukaj ali v starem kraju. Pišite ali pridite osebno.

Našim jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem.

Mi Vam svetujemo, da hranite in naložite del svojega zaslužka sleherni mesec v našo banko; to pa ne radi tega, da bi povečali promet naše banke, ampak v prvi vrsti zato, ker bo to pomagalo samo Vam. Na ta način boste imeli prihranjeni delež vašega zaslužka vedno na razpolago, kar Vam bo v veselje. Ako pa ne hranite, vam bode ostal za spomin na delo samo boleči hrbet in žuljeve roke.

Poleg bančnih poslov mi tudi pošiljamo denar na vse kraje Jugoslavije; izvršujemo zavarovalnino hiš in pohištva proti požaru. Vse svoje posle lahko naredite pri nas v svojem domačem (slovenskem) jeziku, za kar Vam bo naš uradnik Jakob Osbolt šel vedno z veseljem na roke.

First National Bank
CHISHOLM, MINN.

Skupno imetje $1,800.000.00

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.
Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 722, City Hall Station
NEW YORK CITY.

Dve leti dela in vspeha

1919-1921

Ob nastopu meseca avgusta je imela tvrdka Zakrajšek & Češark za seboj dve leti trdega dela in pa tudi vspeha.

Okrog 1. avgusta 1919 je njen ustanovitelj Leon Zakrajšek prišel v New York iz Milwaukee, Wis., sam je izposloval potrebna zastopstva, odprl urad in se lotil dela z zavihanimi rokavi v zavesti, da točno, pošteno in vstrajno delo mora prinesti vspeh.

V teku dveh let je ta tvrdka odpremila v Evropo nad 1500 POTNIKOV nad 500 POTNIKOV je prišlo z njenim posredovanjem iz starega kraja in blizu TRI STOTISOČ DOLARJEV je bilo poslanih skozi njo.

V dveh letih je iz skromne potniške pisarne postalo bančno podjetje, ki posluje pod državnim nadzorstvom in ima svoje direktne bančne zveze z Ljubljano, Mariborom, Zagrebom, Trstom in Dunajem.

Za ta, tako lepi rekord bodi v prvi vrsti izrečena zahvala številnim prijateljem in zagovornikom.

Na podlagi dosedanjih pridobitev pa je ta tvrdka danes bolj kakor kdaj prej v stanu biti na službo onim,

ki potujejo v stari kraj in onim,
ki žele dobiti svojce iz starega kraja ter onim,
ki hočejo poslati denar v stari kraj, kakor tudi onim,
ki imajo kake druge posle s starim krajem.

Za vsa nadaljna Pojasnila se obrnite na:

Zakrajšek & Češark
SLOVENSKA BANKA
70—9th Ave. New York City.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

IZUMITELJI.

Pišite po našo knjižico v zadevi iznajdb in patentov. Knjižico vam pošljemo zastonj.

Za točno, ekspertno in zanesljivo rešitev vašega patenta pišite nam, ker smo patentni odvetniki in imamo že večletno skušnjo. Nihče drugi se bolj ne razume na patente kot mi.

V vašo korist pišite še danes po našo Slovensko patentno knjižico.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys,
315 Victor Bldk. Washington,DC

POZOR!

Slovenci in Hrvati v Chisholm, Minn., in okolici.

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni promet, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domovino, obrnite se na stari in zanesljivi

Miner's State Bank
Chisholm, Minn.

Frank Gouže, Slovenec, je blagajnik banke n vso vašo trgovino lahko odpravite v materinem jeziku.

"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pismeni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri prirejanju veselic, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmoderneja slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenskega na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas.

V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEC
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo $100,000.00 glavnice in $50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA".

— ZA —

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

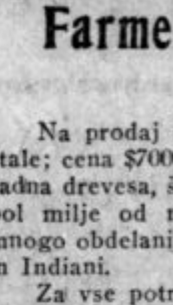

ALPENTINKTURA je najuspešneja na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradovice v 3. dneh popolnoma očstranim; rumatizem v 6ih dneh popolnoma ozdravim Bruslintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naturni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imamjako uspešna zdravilo. Pišite takoj po cenik in Koledar in Knjižico za leto 1921, kar pošljem zastonj. Pošljite marko za 5c za poštnino. Knjižica velja v potrebi več kot $10.

JAKOB WAHČIČ, 6702 Bonna Aveue N. E.
CLEVELAND, OHIO.

Farme v bližini 20 milj zapadno od Chicaga.

Na prodaj imamo 15 akrov farmo, hišo z 6 sobami in potrebne štale; cena $7000.00. Farma 5 akrov ob tlakovanem potu, hiša 7. sob, sadna drevesa, štale. Cena $6500.00. Farma 6 akrov, hiša s 5 sobami, pol milje od malega mesteca. Cena $7500.00. Poleg tega imamo mnogo obdelanih in neobdelanih farmov v državi Wisconsni, Michigan in Indiani.

Za vse potrebne informacije pišite na:
MLADIČ & VERDERBAR,
1334 W. 18th Street. Chicago, Ill.

Največja slovenska banka v Ameriki.

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pobotnico) z lastnoročnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSE A SKUPAJ.

Denar pošiljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, vsled česar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkarte za vse parobrode. Dobavljamo potnike iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (slovenskem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK
436 WEST 23 STREET. NEW YORK, N. Y.

Glavnica $100,000.00. Rez. fond $30.000.00